ÁRA: 25 Ft

LUDAS MATYI

A MAGYAR HUMOR HETILAPJA

1993. OKTÓBER 23. FŐSZERKESZTŐ: SZUHAY BALÁZS 49. ÉVFOLYAM, 43. SZÁM

– Őrzöm a forradalom jelképét, de tekintettel vagyok mások érzékenységére…

Mai számunk írói:

Alföldi Imre
Angyal János
Berényi Ottó
Bíró András
Bodnár Gyula
Dalmáth Ferenc
Farkas Márton
Frideczky Frigyes
Galambos Szilveszter
Kaposy Miklós
Mátyás István
Walter Béla
Wéber Tamás

és rajzolói:

Antal József
Balogh Lajos
Brenner György
Dluhopolszky László
Dunai Imre
Gyöngy Kálmán
Jelenszky László
Lehoczki István
Lehoczki Károly
Nemes Zoltán
Rau Tibor
Szabó László Róbert
Szür-Szabó József
Dr. Tarnóczy Zoltán
Tóth Antal
Vasvári Anna

ANGYAL JÁNOS:

ÖNÉLETRAJZOK

(Részletek N. N. magyar állampolgár titkos archívumában – konyhakredenc, bal oldali alsó fiók – őrzött önéletrajzaiból.)

1958:

Ötvenhatban, amikor egyesek felszedték az utcák kövezetét, hogy abból barikádokat emeljenek szovjet barátaink tankjai elé, nos akkor én éjjel kiosontam és gyorsan visszaraktam helyükre a bazaltkockákat. Az ellenforradalmároknak tüntetőleg hátat fordítottam, s elszaladtam. Így jelezvén azt, hogy nem tartozom közéjük.

1968:

Az utca felszaggatott kövezetét az októberi éjszaka leple alatt néhány bátor pufajkás társammal visszahelyeztük, sőt még szurokkal is körbeöntöttük, hogy azokat ne lehessen ismét felszedni. A fegyvereseket látván indulatosan csak balra csóváltam meg a fejemet.

1978:

Tagfelvételi kérelmemhez kívánom még csatolni, hogy ötvenhatban elvtársaimmal én is, mint pártonkívüli, a kövezet nélküli utcákat felaszfaltoztuk a bátor szovjet lánctalpak előtt. Simán is ment minden!

1989:

Az ötvenhatos népfelkelés idején aggódva néztem, ahogyan polgártársaim felbontották a kövezetet. Féltettem őket egy esetleges vérontástól. Ennek ellenére két bazaltkockára rávéstem a monogramomat: N. N., mivel sok mindenben egyetértettem a szabadságharcosokkal.

1993:

Én irányítottam a barikádok építését, a derék hazafiak ott szorgoskodtak körülöttem. Később páncéltörőkkel lőttem a bolsevista betolakodókra. Súlyosan megsebesültem: valaki bokán rúgott. Biztosan egy ávós briganti keze volt a dologban. A minap jelentkeztem az Ötvenhatos Szövetségbe. Téged nem láttunk a barikádokon, mondták. De én láttalak benneteket, válaszoltam. Remélem, nem utasítják vissza egy öreg szabadságharcos kérését...

– Grisa! Te úgy mész ki, mintha bejönnél!

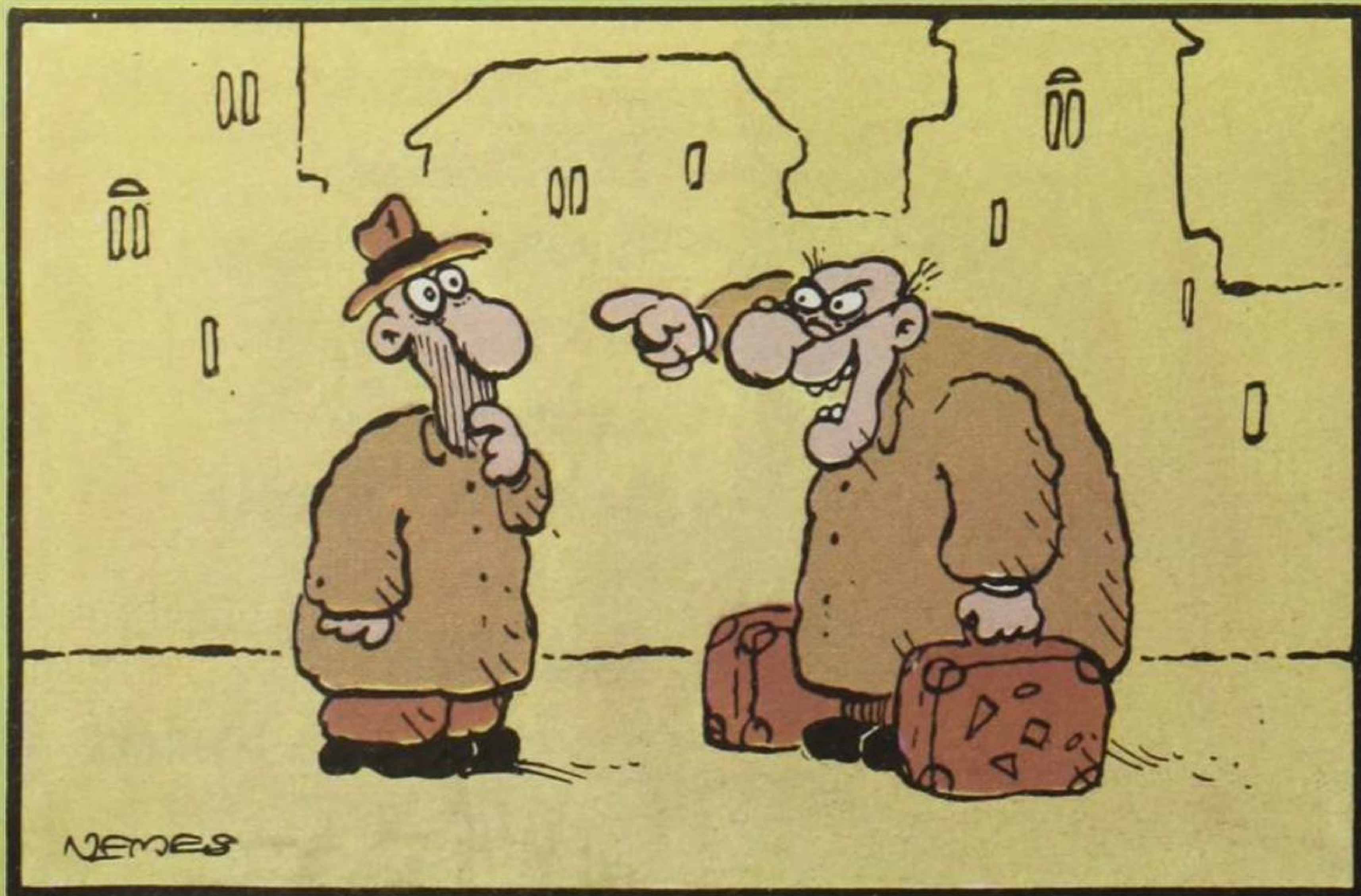

– Kérek egy '56-os évjáratú Molotov-koktélt...

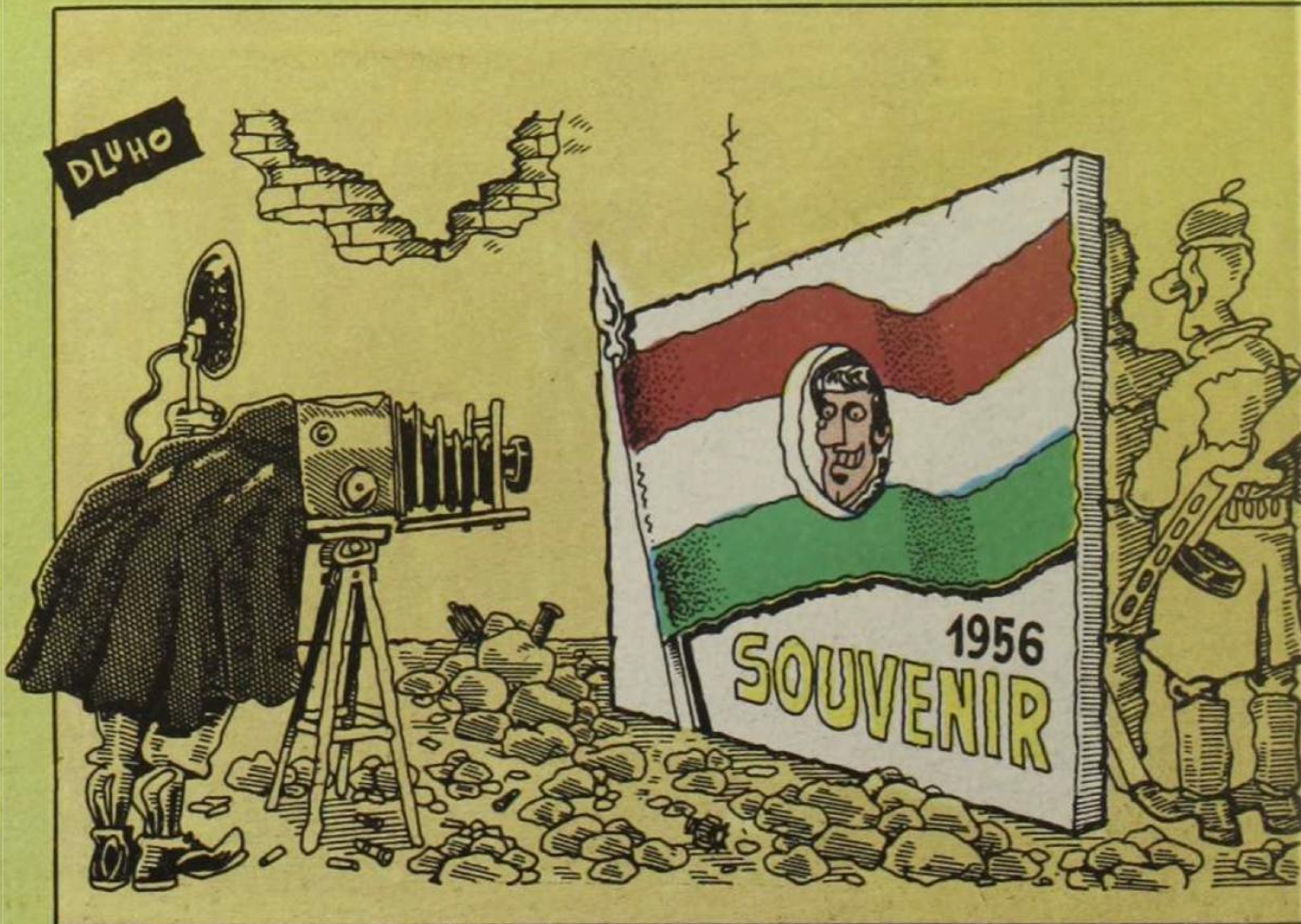
IMPOTENSZ...

ÉDES BOSSZÚ

– Ezek komolyan azt hitték, hogy csak úgy kimehetnek? Hát most én vonulok be Moszkvába, és ott is maradok negyvenöt évig!

TÁVOL MOSZKVÁTÓL

DAMOKLESZ KARDJA

MÁRCIUS 15., OKTÓBER 23.
– Matyi másodszor törleszti a kölcsönt...

GONDOS HÁZIASSZONY

– Ugyan, fiam, csak nem gondolod, hogy egy ilyen lyukas zászlóval elengedlek egy felvonulásra?!

– Tudod, öregem, valahányszor rámtör a honvágy, keverek magamnak egy nagy adag Molotov-koktélt...

SZUHAY BALÁZS:

VEZÉRCIKI

A minap felhívott telefonon a történelem.

Az ilyesmi ritkán esik meg, már csak azért is, mert telefon csak a legeslegújabbkori történelemben van. Nem is beszélve szegény kis hazánkról, ahol épp a történelem hozta úgy, hogy ne legyen telefon. A telefonközpont hazájában csak mostanában kezdenek működni a modern telefonközpontok...

A történelem Pongrátz Gergely személyében jelentkezett. Ugyanis néhány nappal korábban rögzítettük azt a beszélgetést, amelyet vele, a Corvin köz '56-os parancsnokával, az életben legendává vált „Bajusszal" készítettünk. (Az interjú lapunk 7. oldalán olvasható.) Ebben szó esik a forradalom feledésbe merült humoráról is. Pongrátz Gergely mintha röstellte volna, hogy kapásból csak egyetlen korabeli vicc jutott eszébe, utólag, telefonon elmondott még egyet.

„– 1956-ban ki várta a legtürelmetlenebbül a Mikulást?

– Sztálin. Mert már október huszonharmadikán kitette a csizmáját."

Ezt a kis viccet elmeséltem néhány fiatal ismerősömnek. Nem értették. Ez is jelzi, voltaképp milyen keveset tudnak a forradalomról.

Ha a szovjet tankok nem verik le a forradalmat, ma aligha kellene a fenti viccet magyarázni. Meggyőződésem ugyanis, hogy a két otromba csizma, ami akkor a Sztálin szoborból megmaradt, örök mementóként ma is állna. Nem véletlen, hogy Kádárék olyan gyorsan igyekeztek eltüntetni a „mikulásváró" csizmákat. Mert jelképpé váltak: a diktátor eltűnt, ám mindent eltaposó csizmái maradtak... Budapest népe a szobrot ledöntötte, de az acélcsizmákat – akkor – nem tudta végleg elkergetni.

De ahhoz is magyarázat kell sokaknak, miért hívta a pesti népnyelv az Üllői utat a „Szovjet–magyar barátság útjának". Csak azoknál esik le azonnal a „tantusz" (de vajon a *tantusz* szót ismeri-e még mindenki?), akik látták annak idején a porig rombolt Üllői utat repeszszaggatta fáival, az „önzetlen barátság" meganyanyi jelével.

A történelem nem hívhat fel mindenkit külön-külön telefonon, hogy elmondja: mi is történt akkor.

Ötvenhat lassan iskolai tananyaggá szürkül. Hangulatát, lelkesedését csak az értheti meg, aki átélte. Vicceit is csak az átélők értik. Nem is szólva tragédiáiról...

Pongrátz Gergely személyében a történelem hívott fel telefonon, hogy elmondjon egy viccet. Mert ő – és ötvenhatos bajtársai – történelem. A múlt. A társadalom tiszteli őket, hivatkozik rájuk – csak közben megfeledkezik róluk. „A mór megtette kötelességét, a mór mehet." Némelyeknek már-már zavaró a jelenlétük, elégedetlenségük, az, hogy ők is bele akarnak szólni az ország mai életébe.

Ötvenhat történelme ma kisnyugdíjas. Közértbe, SZTK-ba jár, napi gondokkal küzd.

Vigyázzunk! A magyar történelembe az is bekerül, ha nem törődünk velük!

Legalább október huszonharmadikán emeljük meg előttük kalapunkat. Ők szenvedtek meg leginkább azért, hogy ebben a században is büszkén, emelt fővel mondhatjuk: magyarok vagyunk!

ALFÖLDI IMRE:

EDDIG NEM SZÓLTAM

Kíváncsi voltam, kik és hányan válnak rettenthetetlen forradalmárokká és szabadságharcosokká, mikor már nem lesz hátrányos, ha valaki az volt, hanem esetleg az, ha valaki nem volt az, sőt ellenkezőleg. Eddig nem szóltam, pedig én voltam csak igazán nemzeti hős, és nem ők, akik magukról állítják.

Dehát mindennek eljön az ideje, annak is, hogy leleplezzem magamat, mint egy szobrot, fölavassanak, virágokat rakjanak elém, piros-fehér-zöld szalagosakat, az ország vezetői álljanak vigyázba, mikor főt hajtanak előttem, mivel nekem köszönhetik a leginkább, hogy vezetők, nem a többieknek, akikről írják, meg aki mondja magáról. Azoknak a többsége crepto-kommunista, uram! Micsoda? Hogy a crepto az vécépapír? Na ne provokáljon, tisztelt uram, mert még úgy marad! Mármint az egész mindenség, ahogy most van. Pedig nem ők voltak a hősök, akikről szól a fáma, hanem én. Csak eddig nem akartam vele előhozakodni. Én robbantottam ki az egész forradalmat, egyedül, mikor már nagyon éles volt a helyzet, és féltem, hogy elvágom vele magamat, annyira éles. Bemásztam egy Budapest felé gördülő szovjet tankba, még október 26-án, lefegyvereztem a bent kuksoló tovarisokat! Háháää, ha Lenin papa látta volna, vállon veregetett volna, hogy harasó, dehát ő se volt ott, mint sok más, aki most azt hirdeti, hogy ott esett el, a tettek mezején. Mikor aztán a hatalmamba került a ruszki tank, kidugtam a fejem a fenti lukon, hogy merre is járhatunk már. Akkor láttam, hogy az a Molotov tér, ahol állunk, szemben a királyi várral. Hogy ki vezette a tankot? Annyira dilis nem vagyok, hogy a sofőrt is lefegyvereztem volna, rákiáltottam, hogy ruszki, go home, és már tudta is, hogy ez azt jelenti, irány a Molotov tér. Volt nagy vigasság a téren, rögtön át is keresztelték az ott ögyelgő tízezrek Vigadó térnek, üres üvegeket vittek a Duna-parthoz, megtöltötték, és százával adogatták föl nekem a tankom tetejére, hogy ez Molotov-koktél, a Molotov térről elnevezve. Nem tudtam, mi az a koktél, addig sohase volt vele dolgom, csak Molotovval tárgyaltam egyszer, hogy vonuljanak már ki, még anno dacumál, dehát nem értettük jól egymást, aztán meg ő már nyugdíjban volt akkor, és az életrajzát írta egy csárdában, bocsánat: dácsában. Mikor a lelkes tömeg fölvilágosított, hogy az üvegben levő lé miféle ital, megkínáltam vele a sofőr Grisát, húzott is belőle egyet, tűzbe is jött az égő mahorkától, igazi népi orosz lehetett, szerettem, isten nyugosztalja. Már csak azért is, hogy átállt, vagyishát átrepült a forradalom oldalára. Én aztán odamentem a tankkal mindig, ahová sikerült. Nemzeti zászlót lobogtatva irányítottam magamat.

Jöttek még többen, szovjet tankok, de mind azt hitte, hogy én is az vagyok, rám nem lőttek, csak azokra, akik elfutkorásztak előlük. Majd hol egyik, hol másik tank repült a levegőbe, utólag azt írják, hogy a felkelők Molotov-koktéljaitól, pedig az ugye, mint az imént említettem, nálam volt fölsliktolva, a tankom belsejében.

Mikor megálltam odajött egy belső ellenőr, egy ruszki, kihámozott engem a tankból, én harcoltam ellene, amíg győztem egyedül, végül elhurcolt, elítéltek és főbelőttek. Ez nem tudom már hányadikán volt, mások is összetévesztik a dátumokat, meg a forradalom eseményeit, hőseit, áldozatait, itt így olvassa az ember, amott úgy, utólag mindig sok a hős, de rólam, aki pedig főbe lőve várakoztam, hogy tisztuljon végre a helyzet, és előjöhessek a gödörből, ahol annyi idő múltán begyógyultak a sebeim, mégha akad is bennem még pár golyó, nem írnak azóta se semmit.

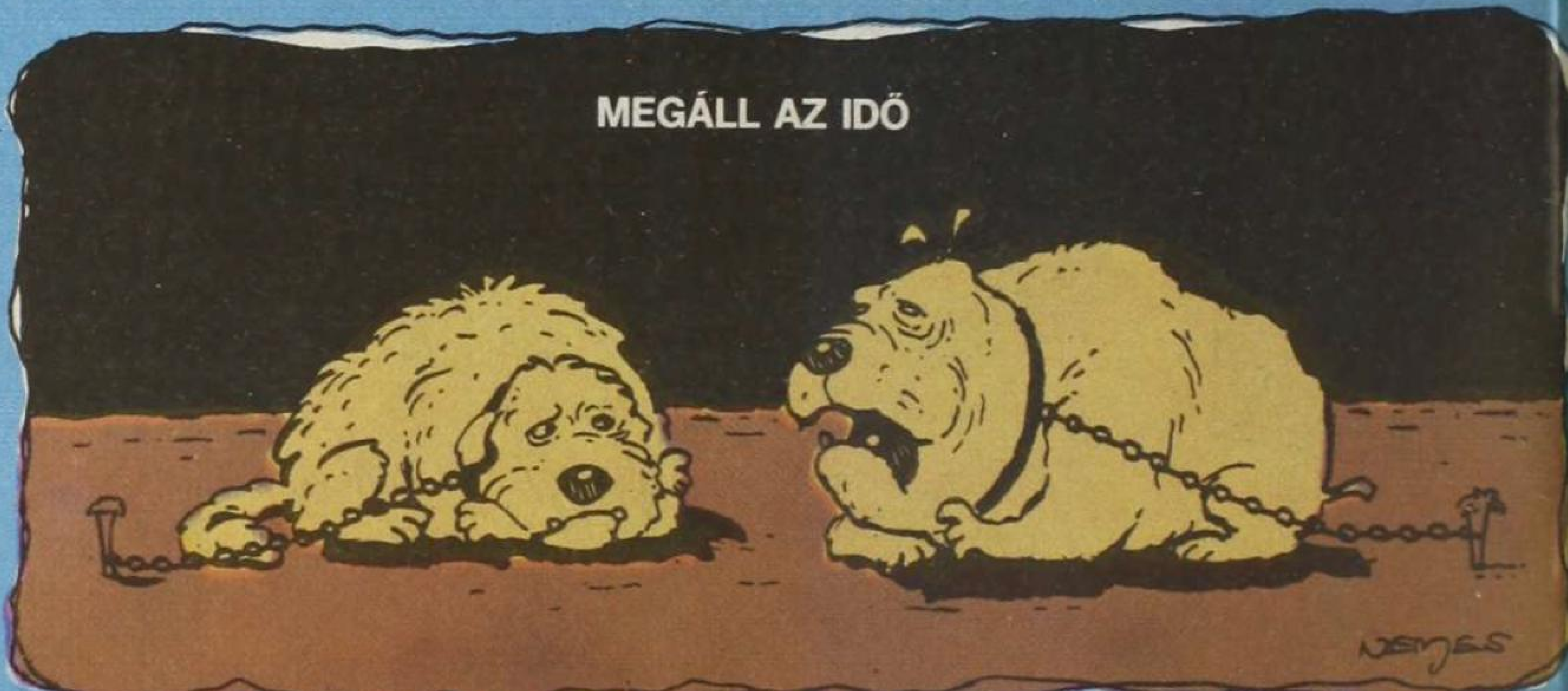
Micsoda? Hogy hányban születtem? Honnan tudjam, mikor már az se biztos, mikor végeztek ki? Összekeverem a dátumokat, de azt tudom, hogy *egyedül én* vezettem győzelemre a magyar szabadságharcot! De ha tudni akarják, 1960-ban születtem, általános amnesztiával! Hogy akkor viszont nem is éltem 1956-ban? Na és? Attól még én lehetek a legvitézebb hős, mártír! Tiszta a múltam, 1956 előtt nem írhattam dicsőítő könyvet Észak-Korea kommunistáinak hősi harcáról az amerikai imperializmus ellen, se versikéket Sztálin papa születésnapjára, hogy mekkora fájdalom a világnak, hogy meghalt, nélküle nem érdemes élni, és azóta csupa könny a szobám. Az semmi?

MEGSZÉPÍTŐ MESSZESÉG

– És akkor, munkás ököl vas ököl, felkiáltással rávágtam az orosz tankra, ami kettérepedt...

MEGÁLL AZ IDŐ

– Én mondom, öregem, lehet itt akárhány rendszerváltás, mi akkor is csak láncos kutyák maradunk...

1956 HRUSCSOV

– Még álmomban sem gondoltam, hogy Budapesten fegyveres harc tör ki...

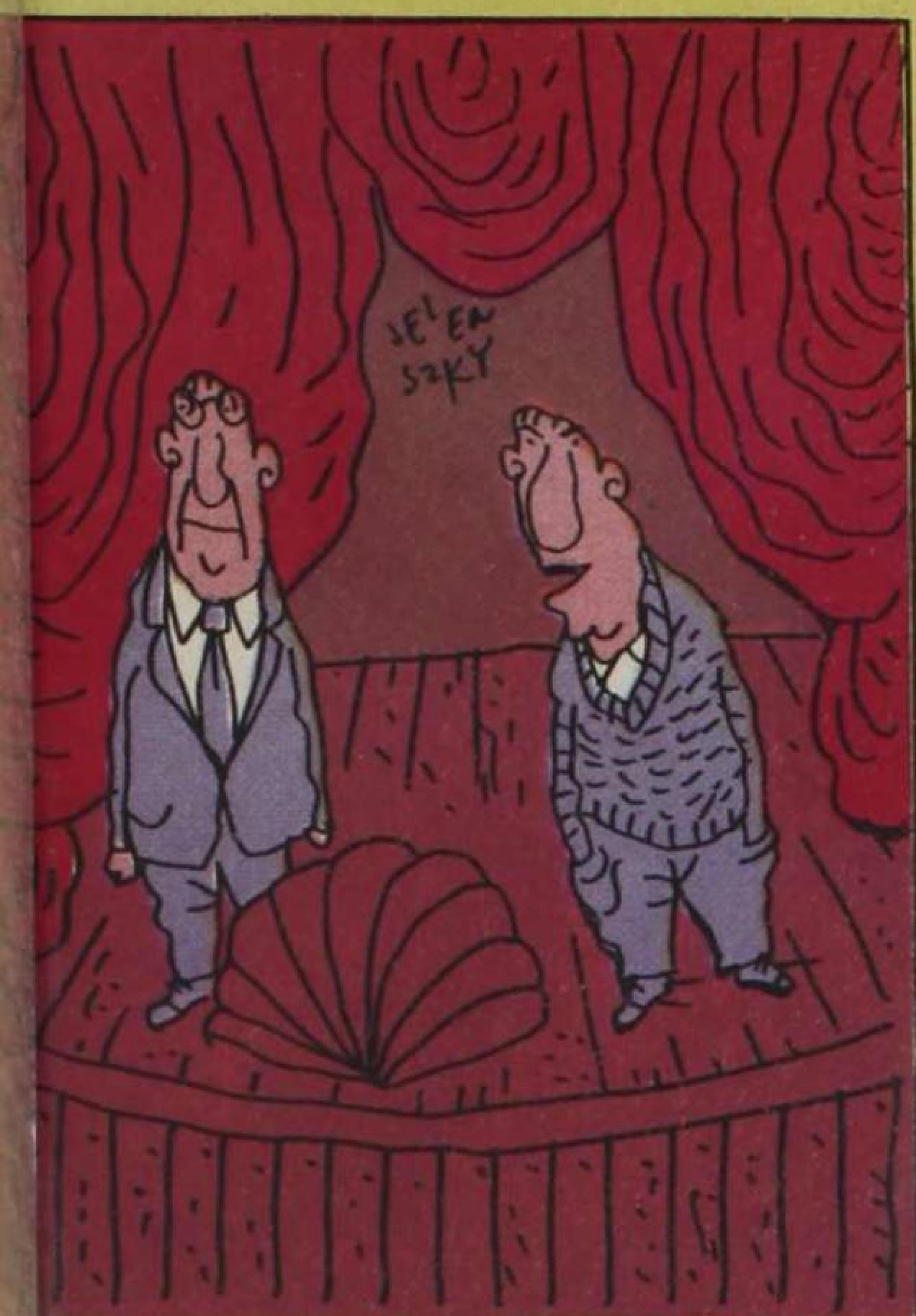

1993 FÜR LAJOS

– Még álmomban sem gondoltam, hogy Moszkvában fegyveres harc tör ki...

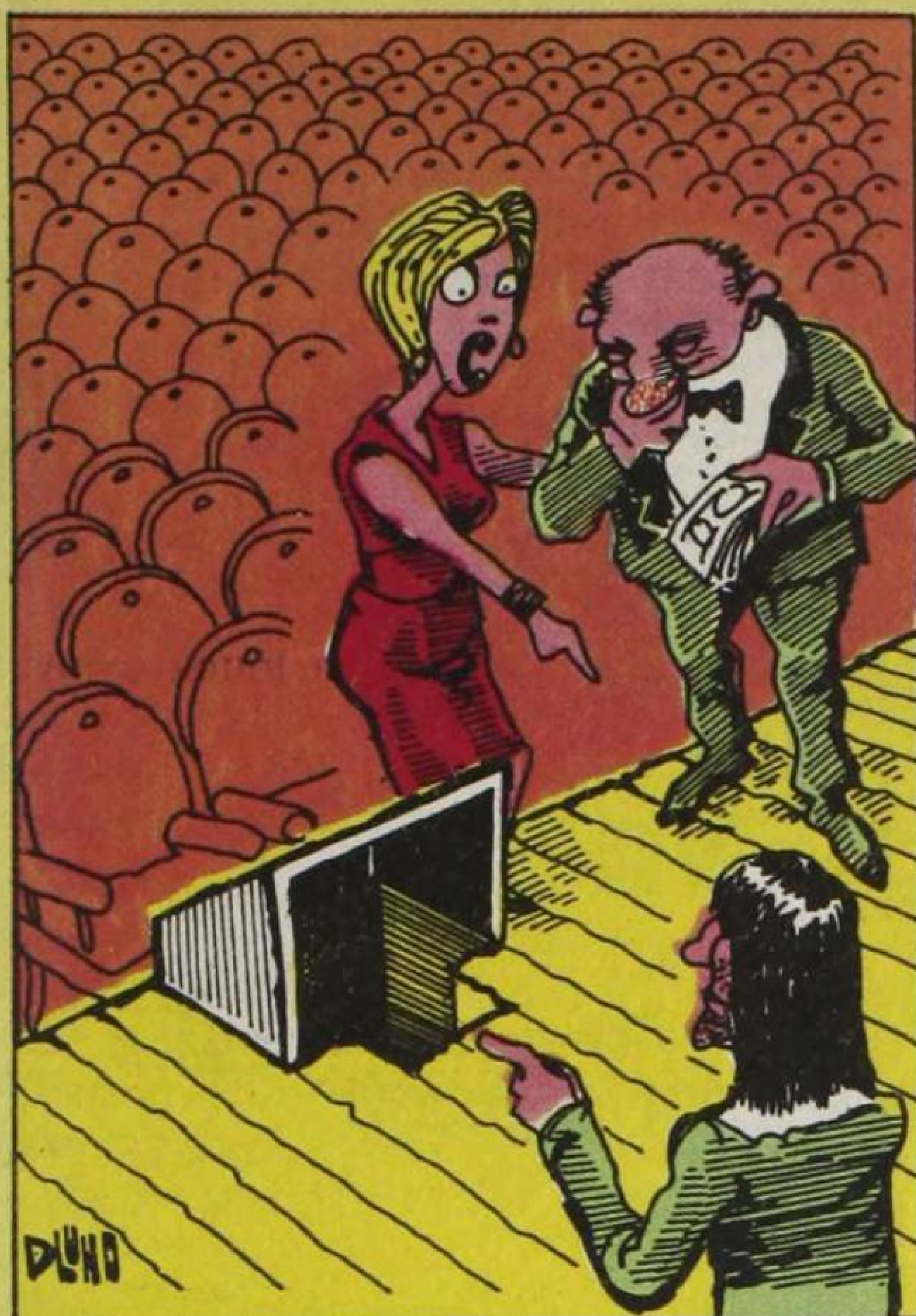

– Hát, őszintén szólva nem is tudom, hogy a gumimacik miért nem segítettek 56-ban...

– Még mindig kevés az eladott szé-
zekből befolyt pénz. Áruljuk ki a súgó-
yukat is!

SZÉKVÁSÁR A MADÁCHBAN

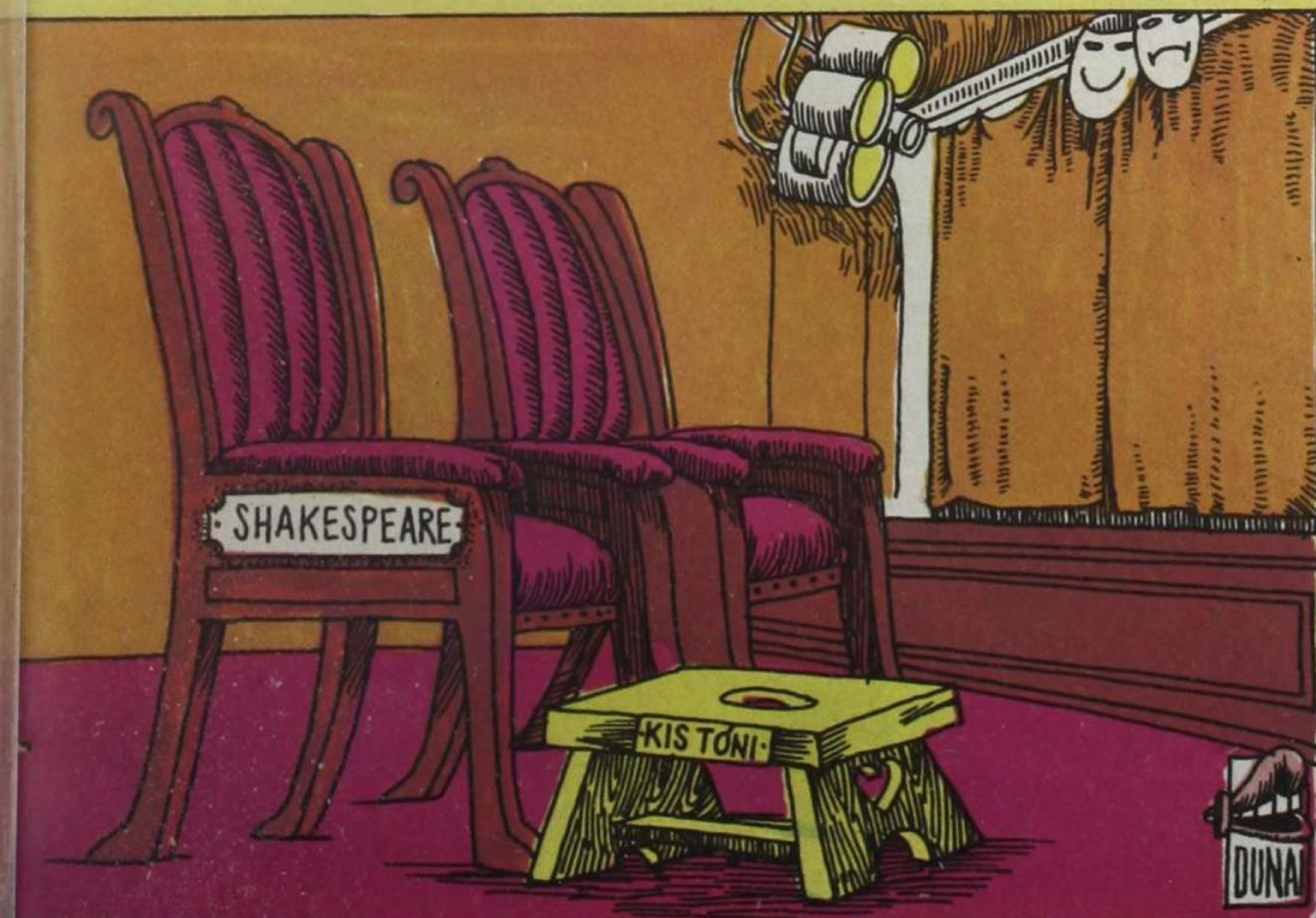

– Kerényi úr! A Charta képviselője mindenáron a súgólyukat akarja megvenni!
– Az már az SZDSZ-é!

SZÉKSORSOLÁS MADÁCH SZÍNHÁZBAN

Gratulálok, ez a második helyezettnek járó szék!

BÍRÓ ANDRÁS:

KIBÉDITŐL KAPOTT KANÁRISÁRGA KALAPOM

Barátságunk kezdete a negyvenes évek elejéig nyúlik vissza. Volt egy időszak az életünkben, amikor álhírlapíróként járva a szerkesztőségeket próbáltuk írásainkat elhelyezni, persze váltakozó sikerrel. Aztán Kibédiből színművész lett, jómagamnak meg – immár az újságíró-igazolvány birtokában – ma is ugyanaz a törekvésem: próbálom az írásaimat elhelyezni...

Mint az 1966 nyarán induló A KUTYA folyóirat főszerkesztője újítottam fel a barátságot Ervinnel. Bizonyos „üzleti érdek" is megbújt e barátság mögött: a címlapon és a lap belső oldalain gyakran szerepeltettem Ervint szálkásszőrű tacskójával, Simivel, majd Kokóval a papagájával, ami növelte a lap példányszámát, de Kibédi barátomat is népszerűsítette. Egy dolgot nagyon irigyeltem tőle. A kalapjait. A csíkosat, meg a kockását, a pirosat, a rikiki színűt, meg a kanárisárgát... Mint kalapjai bámulója egy alkalommal hangosan fölsóhajtottam előtte: „Bárcsak egy ilyen kanárisárga kalapban villoghatnék én is egyszer..." Majd megkövültem a boldogságtól, amint kijelentette: „Máris a tiéd... Egy kikötéssel... Bárhová is mész Budapesten, viselned kell... A fejeden..." Bólintottam, kezetráztunk.

– Csak nem fogod kinevettetni magadat! – rivallt rám feleségem, amikor másnap a kanárisárga kalapban készültem kiosonni az ajtón. Folytassam? Kalap nélkül mentem be a szerkesztőségbe, amely akkoriban az Izabella utcában volt. Délelőtt valami dolgom akadt, hát kimentem a megállóba a 70-es trolit várva, a Nagykörút felé.

Troli befut, ajtók kinyílnak, két utas leszáll, én meg föl a hátsó peronra. És szólni sem tudok! Piros kalapban vigyorodik, majd kacsint rám Kibédi Ervin. Már üdvözölném, de rámrivall jellegzetes hangján:

– Tessék, kérem, visszadni a kalapomat!

A troli vagy hatvan utasa szórja szeméből felém villámait. No lám, fényes nappal meglopják... Mit?! Megrabolják a művész urat...! Ez volt a szemekben.

– De hiszen... a kalapja... – nyögtem – a fején van...

– Nem erről a pirosról beszélek, hanem a kanárisárgáról! – ordította Ervin, s minden színészi tehetségét összeszedve, fulladozni kezdett. – Amit álnokul... igen, igen, kicsalt tőlem! Hol a kalapom?!

– Adja vissza a Kibédi művész úr kalapját, amíg jól van dolga! – dörögte közelemből egy középkorú bajuszos-szakállas úr.

– Most éppen nincsen nálam...

– Hát az hogy lehet?! – visított egy éltesebb hölgy. – Adja csak vissza azt a kalapot, különben rendőrt hívunk!

Szerencsére a körúti megálló következett, s ahogy kivágódott az ajtó, slissz! Életem legjobb idejét futottam végig a Körúton a New-York palotáig.

Kis idő múltán érdi kertünkben piros kalappal a fején, vigyorgó képpel, lelkendezve jelent meg Ervin:

– Na, milyen voltam?! – célzott a troli-jelenetre. – És mondd, Bandikám, nem értek utol?

– Az alakításod remek volt – válaszoltam –, csaknem meglincseltek...

– Meg is érdemelted volna... Igaz is... Hol van a kanárisárga kalapom?!

*

A kalap megvan. A szekrényben. Éjjelenként Ervinről álmodik. Lehet, hogy egyszer fejemre teszem és kimegyek vele az utcára...

FRIDECZKY FRIGYES:

KI ITT FARKASIRHÁT HORDOTT

Ha már pirosra érett lombok
kerítenek, ne játssz bolondot!
Ki itt farkasirhát hordott,
fogat növesszen, csont-roppantót.
Dörzsölt vagányok közt az anyja
sem védheti, ha elhagyatva
meztelen testét elmulasztja
szögesdrót óvta zárt falakba
burkolni, mintha börtön volna –
hogy azt, ki kezét ráemelte
magasfeszültség kínja szedje
ízekre, mint a tépett rongyot.
Ki itt farkasirhát hordott,
élezze fogát, a csontroppantót.

MÓDSZEREK

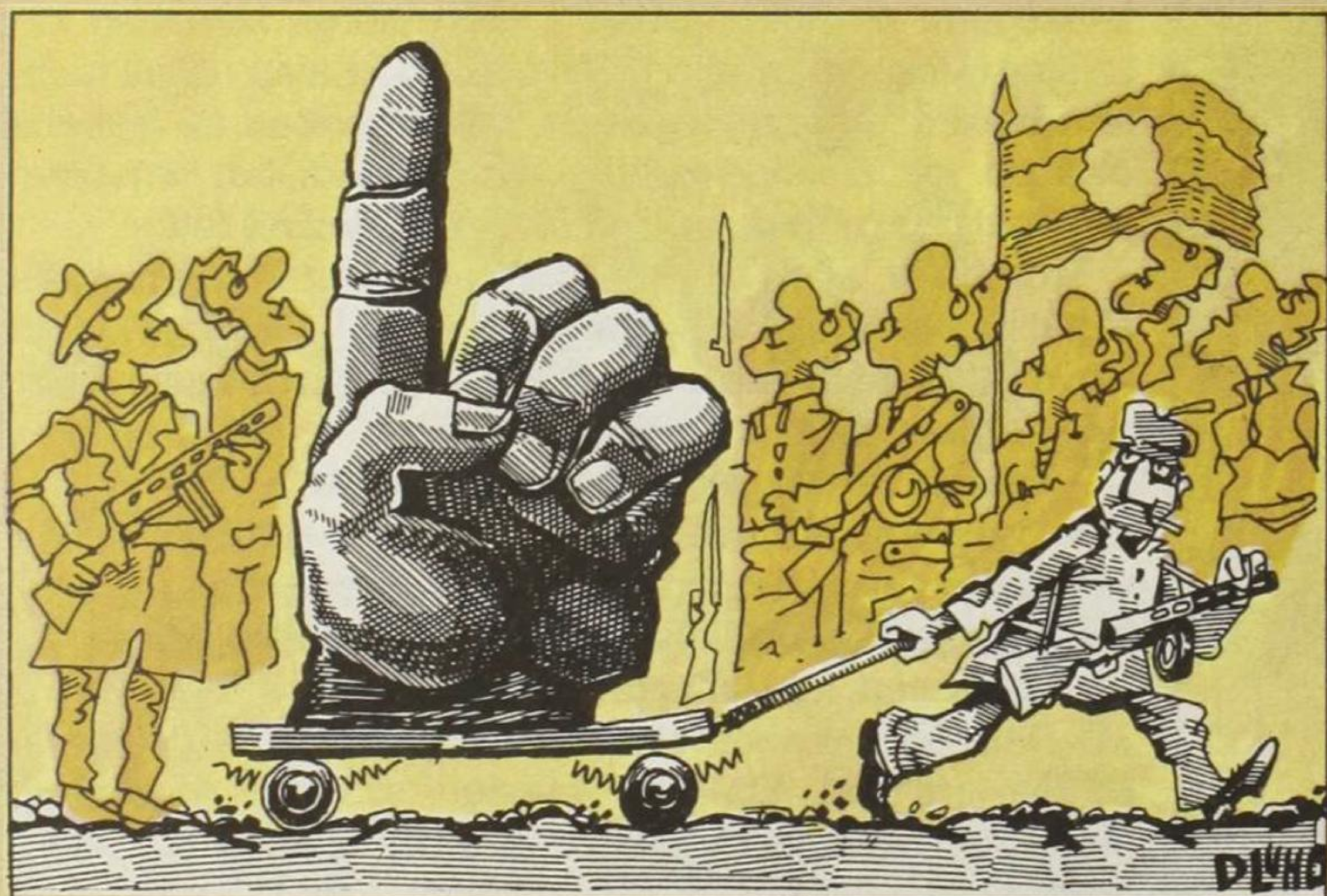
– Tíz évet ültem, mert benzinespalackot dobtam a tankokra, most viszont azt találták ki rólam, hogy elittam a Széna tériek Molotov-koktéljait...

„VELÜNK ÉLŐ TÖRTÉNELEM"

UTÓDPÁRTOK

(Válogatás a Ludas Matyi 1956. október 25-iki számából.)

NEM ISMER MAGÁRA

– Hogy én újabban miket beszélek!

EGY SZERKESZTŐSÉGBEN

– Gyerekek, ki nem tud oroszul?

– Én!

– Helyes! Akkor te mész el kritikát írni a moszkvai Művész Színház előadásáról...

IRKA-FIRKA

Valóság mindig van.

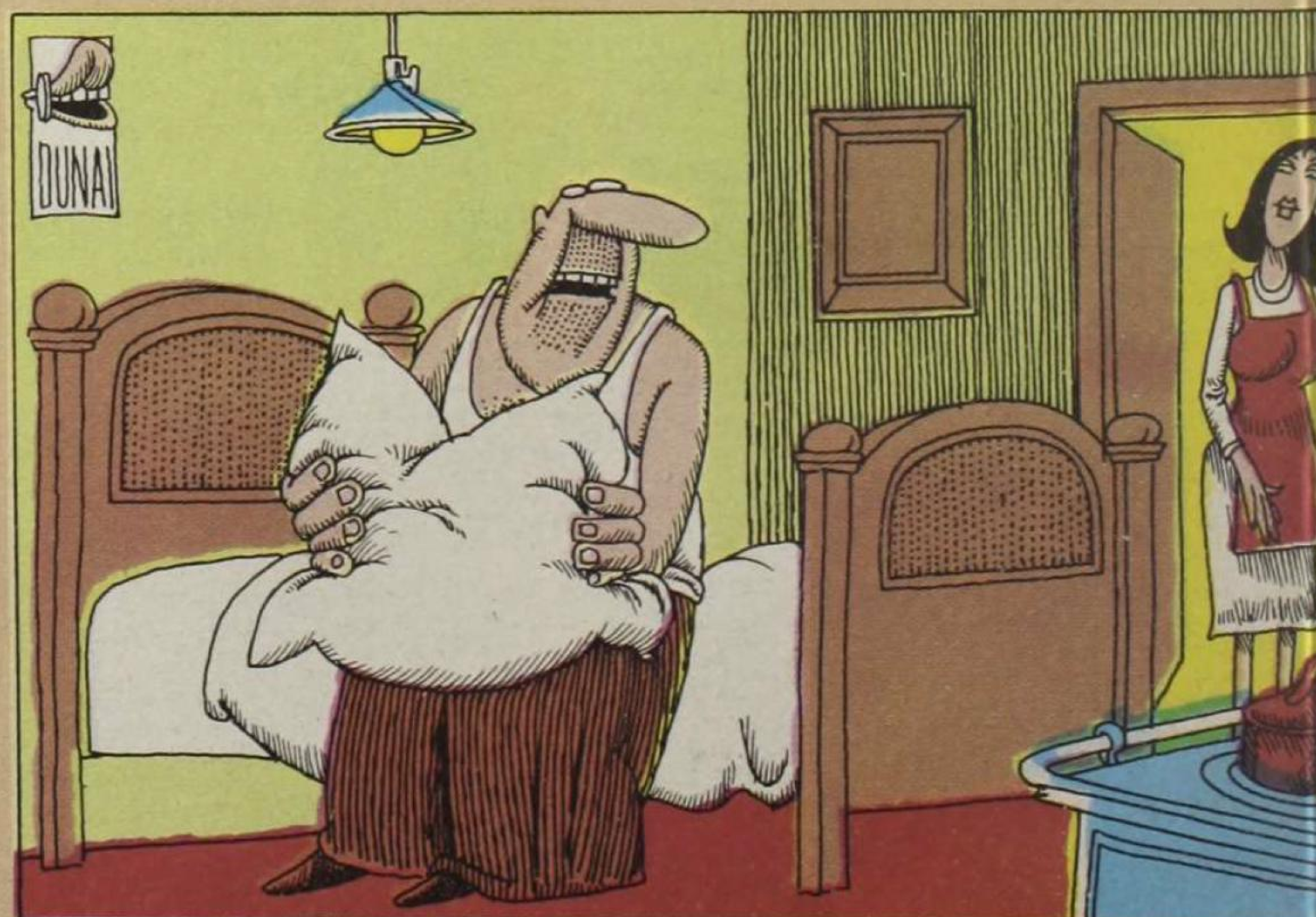
Korszerű fenyegetés: „Vigyázzon, mert akkora pofont kap, hogy elfelejti az önéletrajzát!"

Senki sem léphet saját nyomdokaiba.

(DALMÁTH)

1956-OS DOBRAVERŐ

– Ledőlök, anyukám, mint a Sztálin-szobor!

Lapzárta után kaptuk a hírt, hogy Pongrátz Gergelyt szívpanaszokkal kórházban ápolják. Mielőbbi javulást, teljes gyógyulást kívánunk!

MÁTYÁS ISTVÁN és SZUHAY BALÁZS beszélgetése

PONGRÁTZ GERGELLYEL,

az 1956-os Magyarok Világszövetségének elnökével

– Elnök úr, ha csak néhány évvel ezelőtt valaki azt mondja, hogy itt, Mátyásföldön, ahol nemrég még a szovjet déli hadseregcsoport parancsnoksága székelt, ezen a helyen, melynek nagyon szomorú szerepe volt az újkori magyar történelemben, mi ma önnel a Corvin köz forradalmi parancsnokával beszélgetünk – azt hittük volna, az illető viccel. És, lám; a történelem igazságosztó humora: az egykori szovjet laktanya ma az 1956-os forradalmároknak ad otthont.

– Így igaz. Kaphattunk volna másutt is lakásokat, az én kérésem volt, hogy ezt a helyet bocsássák rendelkezésünkre. Ez jelkép is. De ami az igazságosztást illeti – attól még messze vagyunk. Ahhoz meg kell történnie a valódi rendszerváltozásnak.

– Ha nem lett volna rendszerváltozás, hogyan beszélgethetnénk itt?

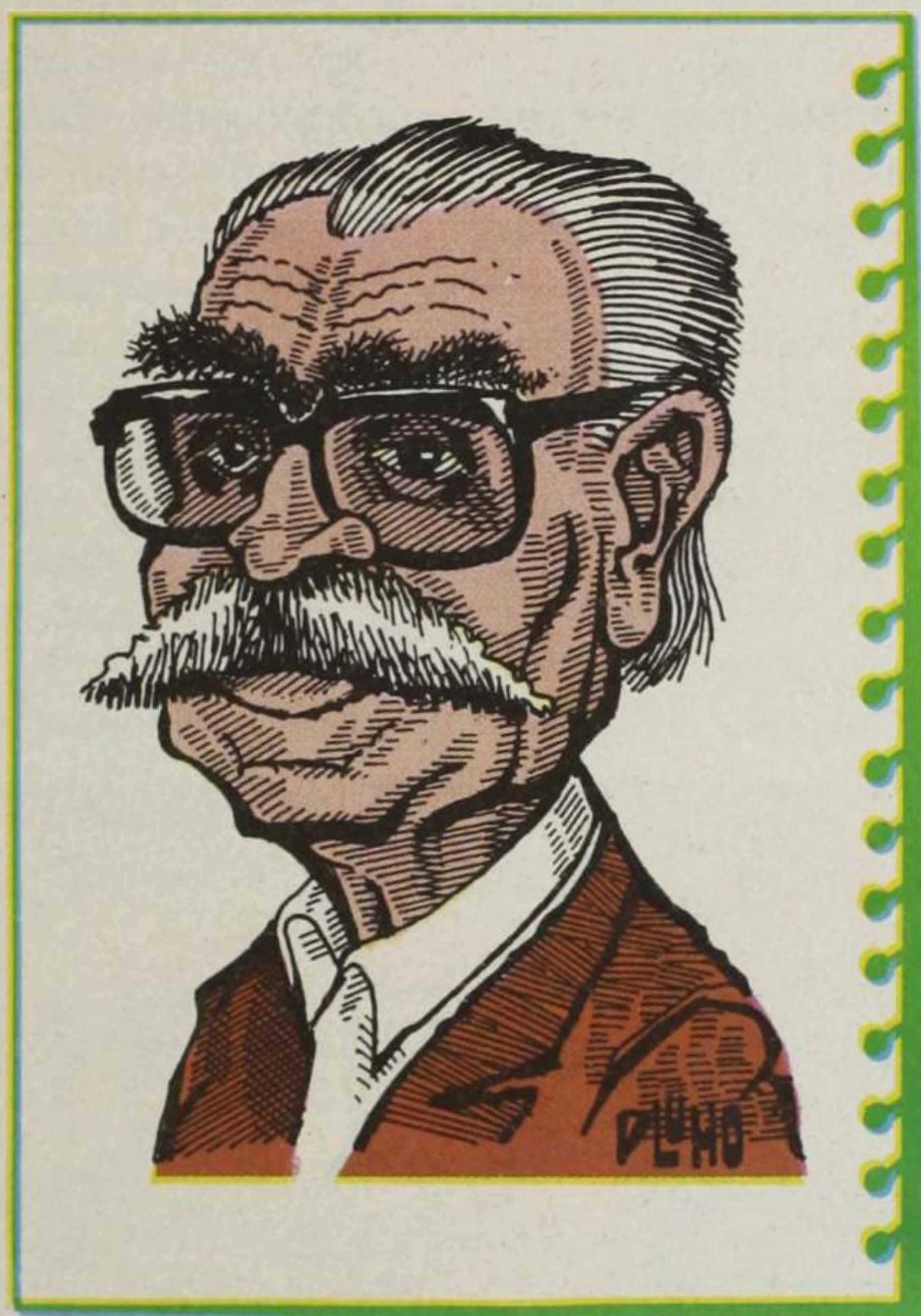
– Kétségtelen, hogy sok minden megváltozott. De addig, amíg 56-os bajtársaim 6-7 ezer forintos nyugdíjakból tengődnek, az ávós ezredes meg 40-50 ezres nyugdíjjal dőzsöl a villájában – nem beszélhetünk igazi rendszerváltozásról. Majd ha ez a kettő megcserélődik, akkor igen. Hiszem, hogy ez előbb-utóbb megtörténik. Tessék körülnézni a környékünkön: Csehszlovákiában öt évig nem vállalhat politikai szerepet az, aki kompromittálta magát a kommunizmus éveiben, a volt NDK-ban és Bulgáriában bíróság elé állítják őket, Oroszországban betiltották a kommunista pártot. És nézzük meg, hol vagyunk mi, magyarok, akik elkezdtük?! Én semmi mást nem kérek, követelek csak azt, hogy az igazi gazemberek álljanak bíróság elé. Ítéljék el őket, és vegyék el tőlük a mások vérén szerzett vagyonukat. Üljék le a büntetésüket, aztán amikor kijönnek a börtönből, megbélyegzett emberként éljenek abból a nyugdíjból, amit most az ötvenhatosok kapnak. Semmi mást nem kérünk. És ha ez megtörténik, nem folyik vér, és lesz nemzeti megbékélés.

– A forradalomról és szabadságharcról egyre többet tudunk. Egy azonban még nem került szóba: volt-e 1956-nak humora. Terveztük, hogy indítunk a Ludas Matyiban egy pályázatot: segítsenek az olvasók összegyűjteni a forradalom vicceit. Aztán letettünk róla, mert a szerkesztőségben senki nem tudott akárcsak egyet is felidézni. Pedig kellett, hogy legyen.

– Volt is, csak ezek valahogy elfelejtődtek. A humor segít a legnehezebb helyzet átvészelésében is. A humor az élet sója. Akinek nincs humora, az ugorjon be a vécébe, és húzza magára a vizet. Csak hát '56 után annyi tragédia történt, hogy a viccek elfelejtődtek... Egyre emlékszem: miért volt '56-ban sportnemzet a magyar? Mert minden sarkon állt egy puskás öcsi...

– Az öcsikből azóta bácsik lettek, a legendás pesti srácokból öreg emberek, akikre mindenki hivatkozik, de akikkel senki sem törődik. Sőt. Némelyeknek mintha útban lennének ezek az idős emberek, akik a három és fél évtizedes üldöztetés, megtaposás után most emberi életet követelnek.

– Igen, ez így van. Nagyon szomorú, hogy így van. De ennek oka az is, hogy napjainkban úgy szaporodnak az ötvenhatosok, mint annak idején a partizánok... Van másik ok is. Amikor kikerültem Amerikába, valahogy megvetettük a második világháborús katonatiszteket. Idegen világot jelentett számunkra az ő bokázásuk, a „kérlek alássan", a „parancsolj"... Nem értettük meg őket. Most, hogy hazajöttem, már értem őket. Mert itthon az újabb generáció már minket nem ért. Aki elhagyja Magyarországot, a lelkében elvisz valamit abból az országból, amit itthagyott – és abban él tovább... Ez történt velem is. Harmincöt év hosszú idő. Én ezalatt végig ötvenhatban éltem, időre volt szükségem, hogy hazajövetelem után megismerjem a mai országot, bele tudjam élni magam a mostani helyzetbe... Harmincöt évig kizárva lenni nagyon keserves dolog. Többször is eljöttem a határig. Láttam az őrtornyokat... azt mondtam, még ötven méter, és otthon lehetek... De nem tehettem meg azt az ötven métert... Sokan azt mondják, én akkor elmenten, nincs jogom beleszólni az itthoni dolgokba. Nem is szólnék én bele, ha azok, akik azt mondják, ők börtönben voltak, megszenvedtek, csinálnák azt, amit kellene. De nem csinálják. És nem hiszik el nekem, hogy szívesen cseréltem volna velük: leültem volna öt-hat évet, s utána itthon lehettem volna...

– Önt kivégezték volna...

– Talán jobb is lett volna. Fene tudja.

Na, szép kis vidám beszélgetés... '56 humora helyett '56 tragédiája. A Corvin köz parancsnokát még itthon is marcangolja a honvágy. És bántja, hogy némelyek „amerikás magyarnak" tekintik.

– Felvettem az amerikai állampolgárságot, persze, hogy felvettem. De szívemben egy pillanatra sem szűntem meg magyar lenni. Pedig tulajdonképpen örmény vagyok... szamosújvári örmény. De egész családom szívvel lélekkel magyarrá vált. Csak vallásunkban őriztük örmény voltunkat.

– Voltaképpen ezt is tekinthetjük a történelem humorának. A magyar forradalom egyik legismertebb hőse – örmény. És ki tudja, talán ott a Corvin közben az ellenséges katonák között is volt örmény.

– Volt. A forradalom után édesanyámmal a Corvin köz előtt vezetett az utunk. Mondtam, siessünk, nehogy valaki felismerjen, mert én itt harcoltam. Édesanyám benéz a mozi felé, hát ott áll egy orosz tank, és a tankból derékig kinn áll egy katona. Mondom, anyukám, menjünk, itt még baj lesz. Nem, ő nem megy sehova, mert az a katona biztosan örmény... Oda is megy hozzá: „Maga örmény?" – Kiugrik erre a katona a tankból, összeölelkeznek, csókolóznak, én meg ott izgulok, hogy „menjünk, anyukám"... Szép dolog, mondhatom... A Corvin köz főparancsnokának édesanyja a Corvin mozi előtt egy orosz katonával ölelkezik, csókolózik... Na persze, örmény volt, nem orosz. Talán legszívesebben ő is mellettünk harcolt volna.

– Sokan álltak át.

– Sokan. Még a mi foglyaink között is akadt ilyen. A foglyainkkal tisztességesen bántunk. Rendesen élelmeztük őket, a hajuk szála sem görbült, a tiszteknek még az oldalfegyverét is meghagytuk. Persze töltény nélkül. És elmagyaráztuk nekik, mi nem fasiszták vagyunk, hanem magyar hazafiak. Nem akarunk mást, csak végre szabadon élni. Ők megszállók itt, menjenek haza isten hírével, és otthon éljenek úgy, ahogy akarnak, de a mi hazánkat hagyják békén. Mi tudjuk, hogy miért harcolunk és miért halunk meg. De ti miért? Azért, hogy továbbra is rabságban tartsatok egy nemzetet? Aztán szépen, szabályosan átadtuk őket az övéiknek.

– Ami talán egyenlő volt a halálos ítéletükkel.

– Lehet. De azt akkor nem tudtuk. Egyikük azonban nem ment velük. Leült a mozi lépcsőjére, azt mondta, ha akarjuk, lőjük le, de ő nem megy haza. Befogadtuk magunk közé. Viktornak hívták. November 12-én a mi hősi halottunk lett...

A főparancsnok kemény, barázdált arcán egy könnycsepp pereg le. Megsirat egy orosz katonát, aki valóban a magyar szabadságért áldozta az életét.

– Ezt megírhatjuk?

– Persze. Nem szégyellem a könnyeimet. Milyen ember az, akinek nincsenek érzései?

– Előfordul máskor is?

– Igen. Ott, a Corvinnál. Előtolulnak az emlékek.

– Filmet is nézett ott?

– A *Magyar requiemet.* 1990. október 22-én. Felháborító film. Kádár propagandájának nagyon jól megfelelhetett. De 1990 októberében?!

– Ön most már hazajöhetett a szabad Magyarországra. Tisztelt, megbecsült ember. És mégis elégedetlen...

– Ami jó, annak örülök, azt elismerem. De igazán vidám, jókedvű beszélgetésre majd akkor jöjjenek vissza hozzám, ha megtörtént az igazi rendszerváltozás. Majd ha eljön az idő, hogy a történészek rájönnek és kimondják, hogy az '56-os forradalomnak legalább akkora –, ha nem nagyobb jelentősége van a világtörténelemben, mint a francia forradalomnak. Hiszen már Jelcin is kimondta az amerikai televízióban, hogy a kommunizmus bukása 1956-ban Budapesten kezdődött. Majd ha a hősök élnek jól és a gazemberek rosszul. És ha független lesz az ország. Teljesen független! Az oroszok elmentek, elvitték a tanácsadóikat is. És a *tankok* helyett jöttek a *bankok.* Most onnan jönnek a tanácsadók, akik mondják nekünk, hogy mit és hogyan csináljunk. Mi nem ezt akartuk...

– Csak hát az ország anyagi helyzete... az adósságok...

– A „szabad nyugat" – pontosan Jelcin kijelentéséből kiindulva – nagyon is sokkal tartozik nekünk. Nem mi nekik! A hidegháborút mi nyertük meg nekik! A hidegháború csak itt volt meleg! Itt dörögtek a fegyverek és haltak meg az én bajtársaim! És akkor még mi vagyunk adósok? Ez vicc!

– Vicc, de nem humor...

– Mit csináljunk, ha egyszer a történelemnek ilyen rossz viccei vannak?!

BODNÁR GYULA:

NINCS BÉKE A „MUSTAFÁK" ALATT

(Homage Seherezádé)

Egyszer volt, hol nem volt, volt a Közel-Keleten (habár ha ott volt, akkor talán mégsem volt?), volt egyszer egy béke. Olyan, mint egy fel nem húzott cipőben a fűző. Nem volt megkötve. Hej, pedig hogy szerette volna!

Egyszer aztán egy követségi robbanás és egy vasúti túszszedés közötti lélegzetvételnyi szünetben arra vetődött Mustafa, az Iszlám Szent Kardja szervezettől.

– Kedves Mustafa, kössél meg engem! – kérlelte a béke.

– Allah növessze hosszúra álltóhelyedben a szakálladat – felelte Mustafa –, de ha én most megkötnélek, nem kapnék újabb fegyvereket Kalacs Kalacsnyik Kalacsnyikov atyuskától!

Búsult szegény béke, de nem sokáig, mivel a hadak útján közelget Ibrahim, az Iszlám Még Szentebb Kardja szervezetéből.

– Kedves Ibrahim, keresd meg Mustafát és lődd le, mert nem akar megkötni.

– Ellenségeink ártó keze szól belőled! – feddte meg sivatagi vodkaviharoktól rekedt hangján Ibrahim. – Amíg én vele bajlódnék, Kadhafi atyafi mást bízna meg azzal az igazi csemegének ígérkező gépeltérítéssel.

Így hát Ibrahim nem ment Mustafát lelőni, Mustafa pedig nem ment békét kötni.

Nagyon nekikeseredett a béke, ám – minha ágyúval lőtték volna ki – ott termett Jaffar az Iszlám Legszentebb Kardjából.

– Kedves Jaffar – kérlelte a béke –, légyszíves felrobbantani Ibrahimot!

– Nem megy! – felelte Jaffar, miközben dolgos két kezével – no és páncélöklével – levegőbe küldött egy óvodát. – Ha nem lesz meg a napi normám, a főnök lecserél egy túszul ejtett izraelire!

Így hát Jaffar nem ment Ibrahimot felrobbantani, Ibrahim nem ment Mustafát lelőni és Mustafa nem ment békét kötni.

Szerencsétlen béke már-már teljes depresszióba zuhant, amikor megjelent Umar az Iszlám Legeslegszentebb Kardjától az ő elmaradhatatlan SS–20-aival.

– Drága testvérem, Umar! – esdekelt hozzá a béke. – Durrants már egy ilyen szivarral a Jaffar burnusza alá!

– Nem lehet! – felelte Umar. – Éppen indulok Carlos nevű multilaterális forradalmár testvérünkkel egy „Szőke Tisza" fedőnevű kiképző-üdülő táborozásra!

Így hát Umar nem ment Jaffar alá durrantani, Jaffar nem ment Ibrahimot felrobbantani, Ibrahim nem ment Mustafát lelőni és Mustafa nem ment békét kötni.

Így aztán emiatt történt, hogy a lemenő nap a tengerbe, a béke pedig dugába dőlni látszott.

Egyszer aztán – hogy, hogy nem – egy szép ívű robinzonáddal arra vetődött Jasszer az Arafat-hegyéről.

– Kedves Jasszer! – kérlelte a béke. – Átkozd ki Umart a meg nem szállt területekről!

– Nem lenne egyszerűbb, ha inkább megkötnélek? – kérdezte Jasszer az abrosz alól.

No, lett ám erre nagy haddelhadd! Umar szaladt Jaffarhoz, Jaffar szaladt Ibrahimhoz, Ibrahim szaladt Mustafához, Mustafa...

...Mustafa nem szaladt sehová, hanem mikor már mind együtt voltak, elindultak. ...De nem ám békét kötni!

Arafatot fenéken lőni!

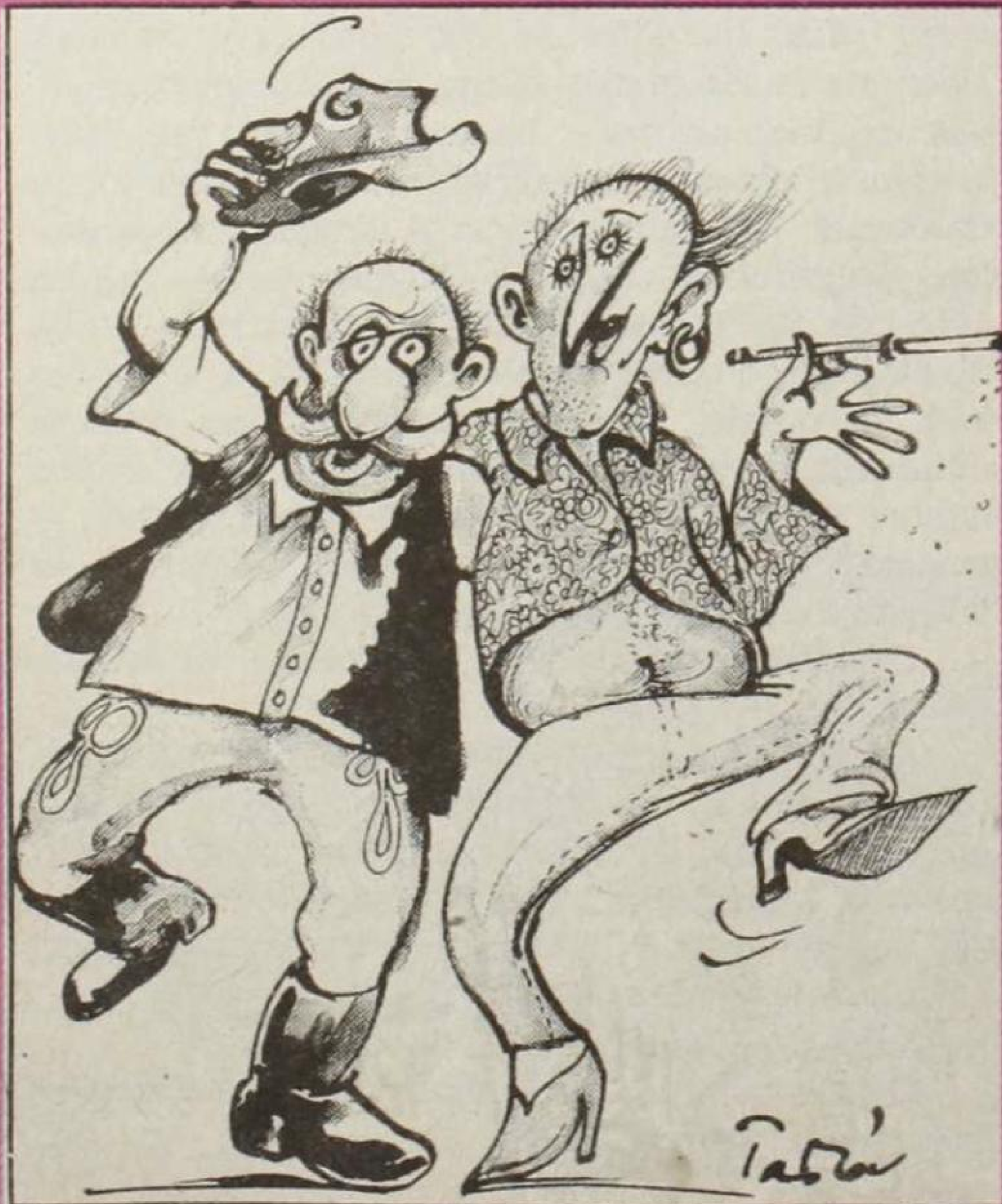

– Mióta elterjedt rólam, hogy értek az átokhoz és a szemmel veréshez, az összes párt a nyakamra jár a kampányfeladataival...

– Most, hogy így kipanaszkodta magát, térjünk rá a pártok jöv
évi választási esélyeire!

Mečiar egy kalap alá vette a szlovákiai magyarok és az amerikai buzik kisebbségi jogait...

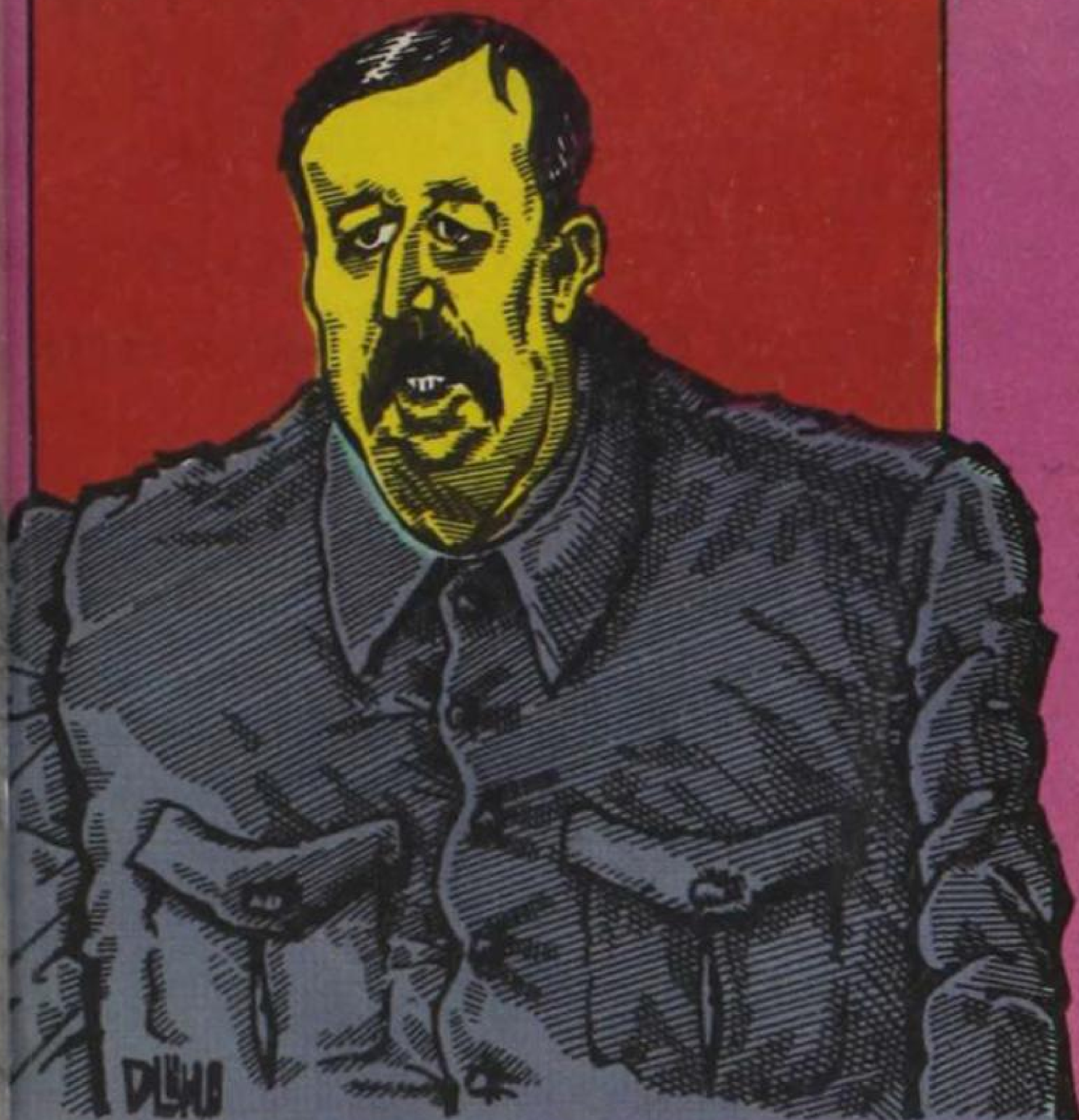

– Dehogy volt itt rendszerváltás! Én már a régi rendszerben is itt ültem, de meg sem próbált senki elmozdítani!

– Tessék! Itt az Alkotmánybíróság döntése!

A NAGY MAGYAR KORMÁNYOS!

JAVASLAT

Javasolják, hallom, hogy a parlamenti plenárisok közvetítését függessze föl a televízió, ki mostanság felfüggesztésekben amúgyis erős, mi az neki. Érvszerű érvek hangzanak el ezügyben, esélyt az esélyteleneknek, gyün a kampányolás, a tisztelt ház mégsem egy nyilvános ház, ugyi. Így a javaslat.

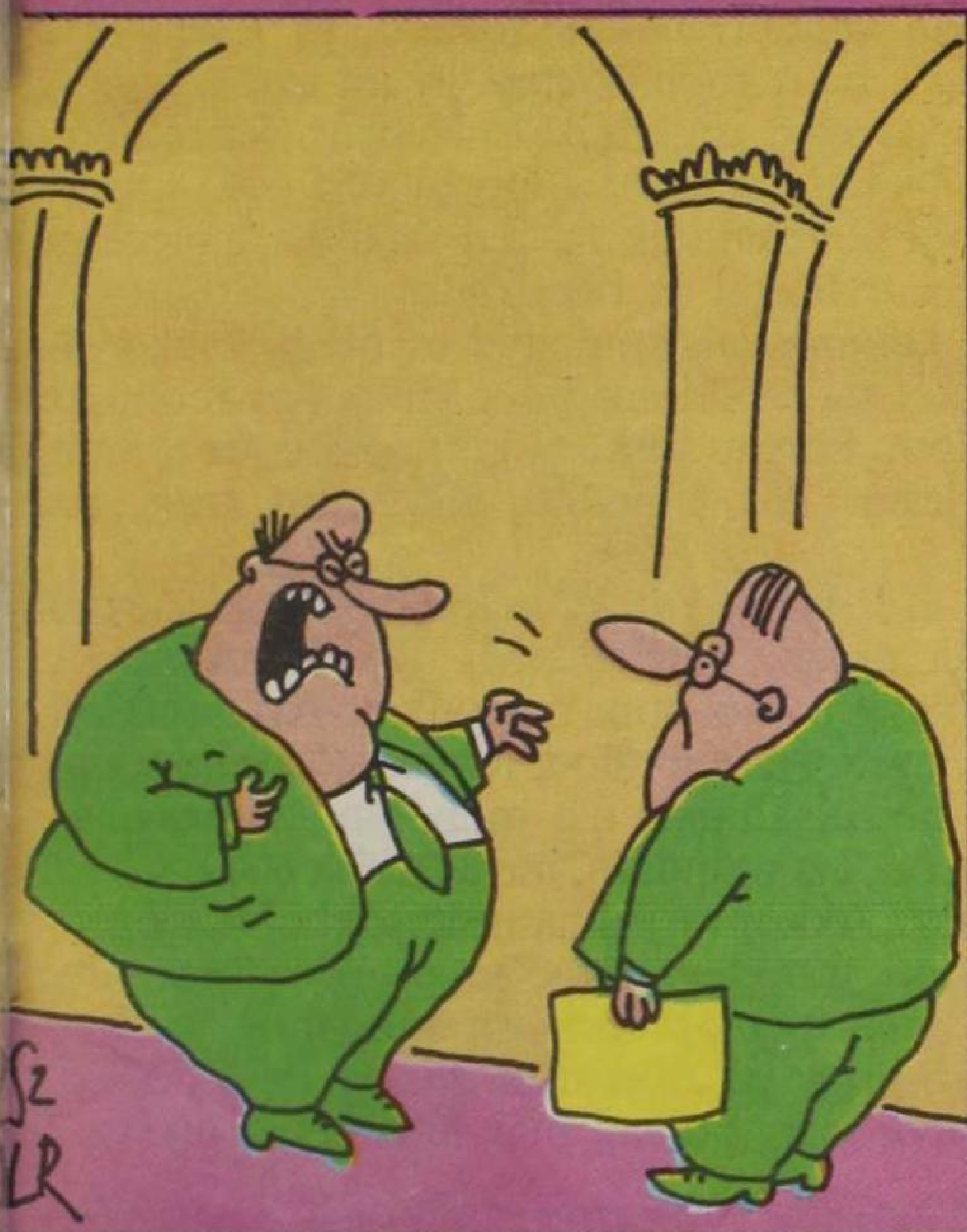
Ez kevés, uraim.

Javasolnám bedugaszolni a közszolgálati rádió üléstermi közvetítéseit is, mivel azok csúcsidőben könnyen megfeküdnék az egyszerű népfi érzékeny füleit. Javasolnám továbbá az újságírók végérvényes kitiltását a *karzatról,* a jegyzőkönyvezés megszüntetését pedig sürgősséggel kéretem jegyzőkönyvbe venni.

Végezetül a széles nyilvánosság támogatását remélve javasolnám, hogy maguk a képviselők se léphessenek be az ülésterembe.

Mi pedig, barátaim, igyekezzünk gyorsan a Kossuth térre, hamarost következik a ház rutinos alelnökének erkélyjelenete, kikiáltja a népköztársaságot, mi az neki.

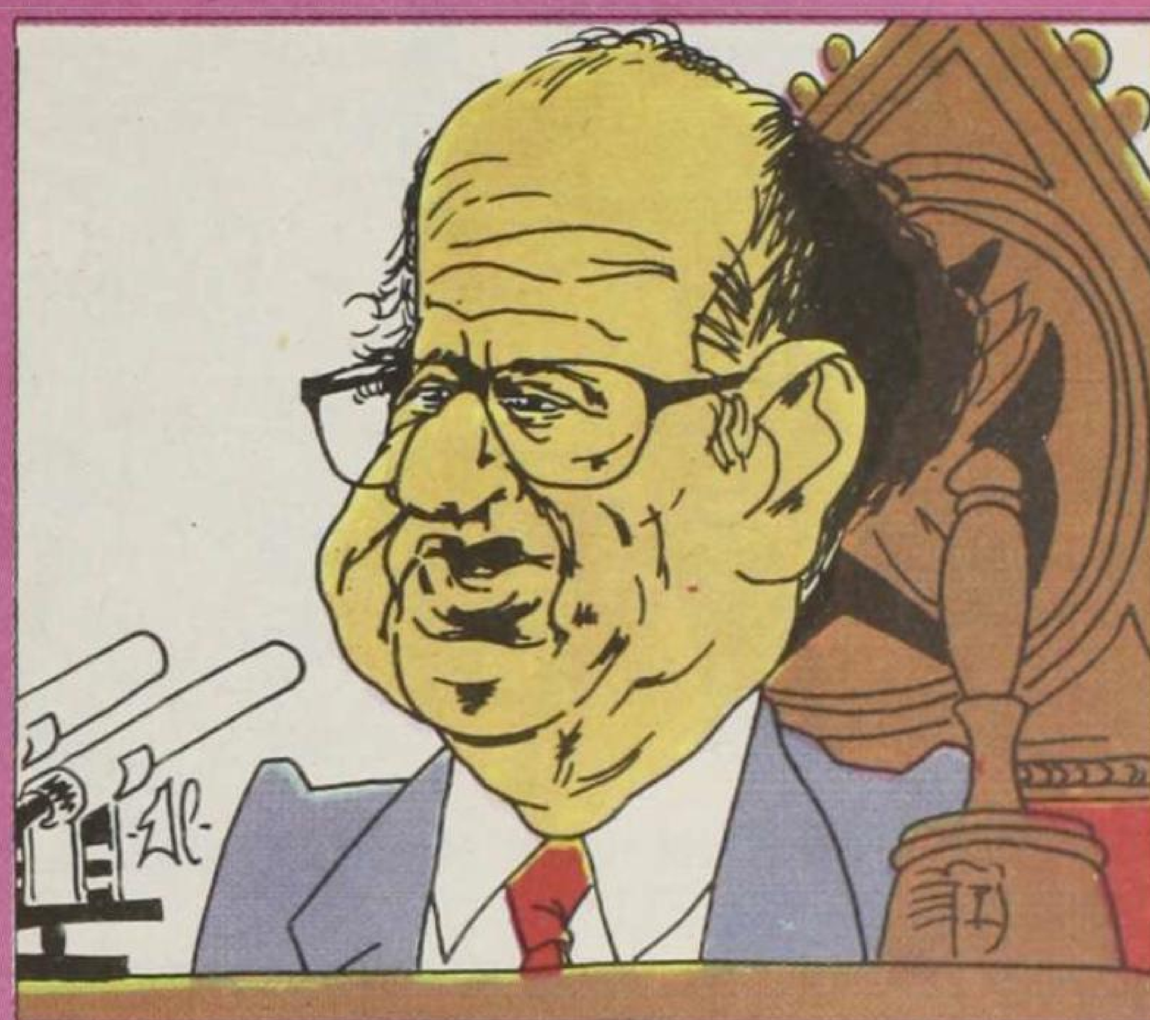
(ALT)

– Megőrültetek? Én a siker érdekében megtanulok jódlizni, ti meg most meg akarjátok szüntetni a parlamenti tévéközvetítéseket?

PARLAMENTI KÖZVETÍTÉS

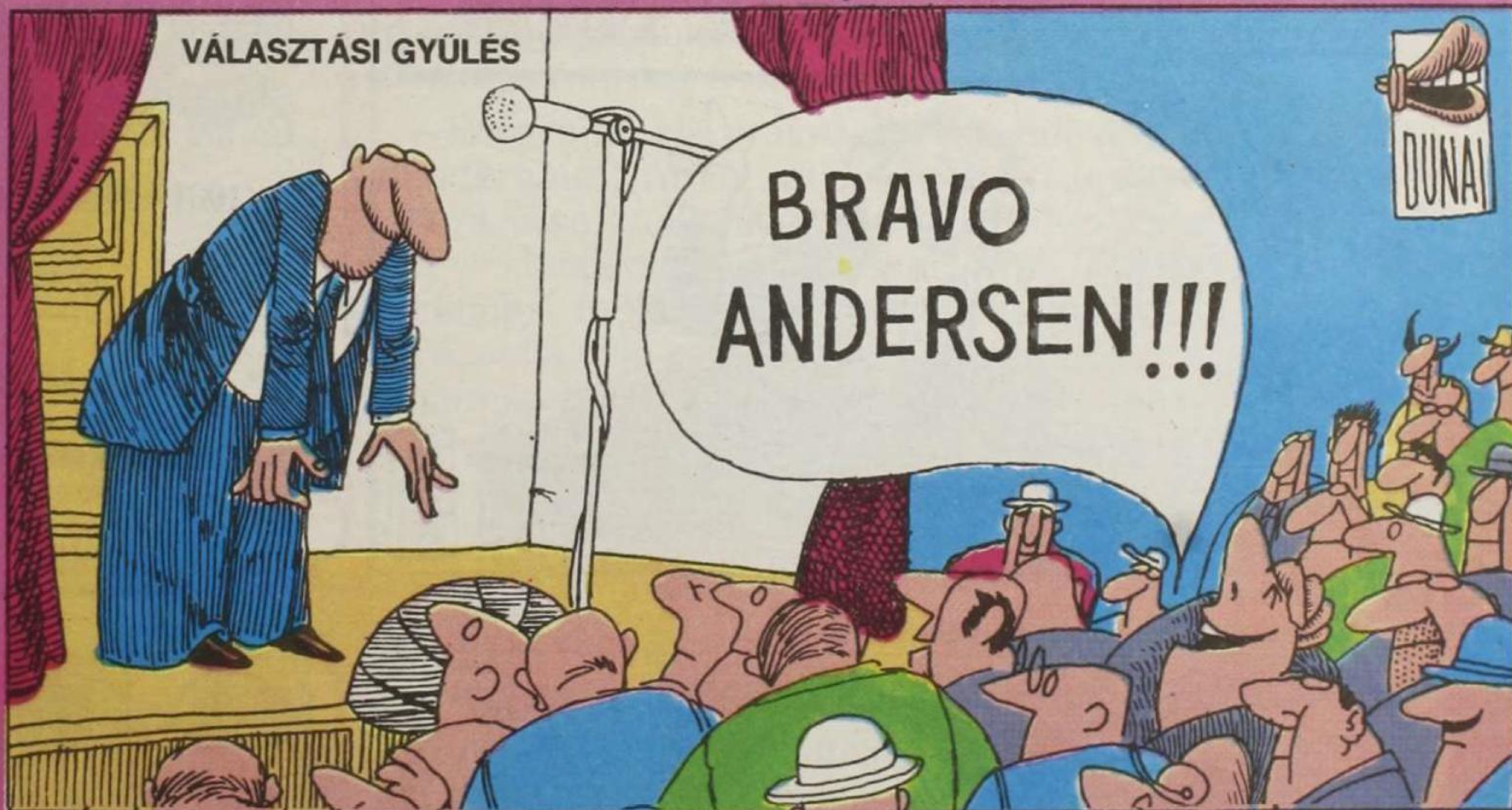

– Tisztelt képviselőtársaim, a televízió távollétében végre tisztességes hangnemben is folytathatjuk az ülést.

SZÜNETELTETÉS HELYETT PÁRTSEMLEGES ADÁS A PARLAMENTBŐL

– De hiszen, eszmékkel már tele van a padlás! Mi lenne, ha mindjárt rögeszmei alapon szerveződnénk?

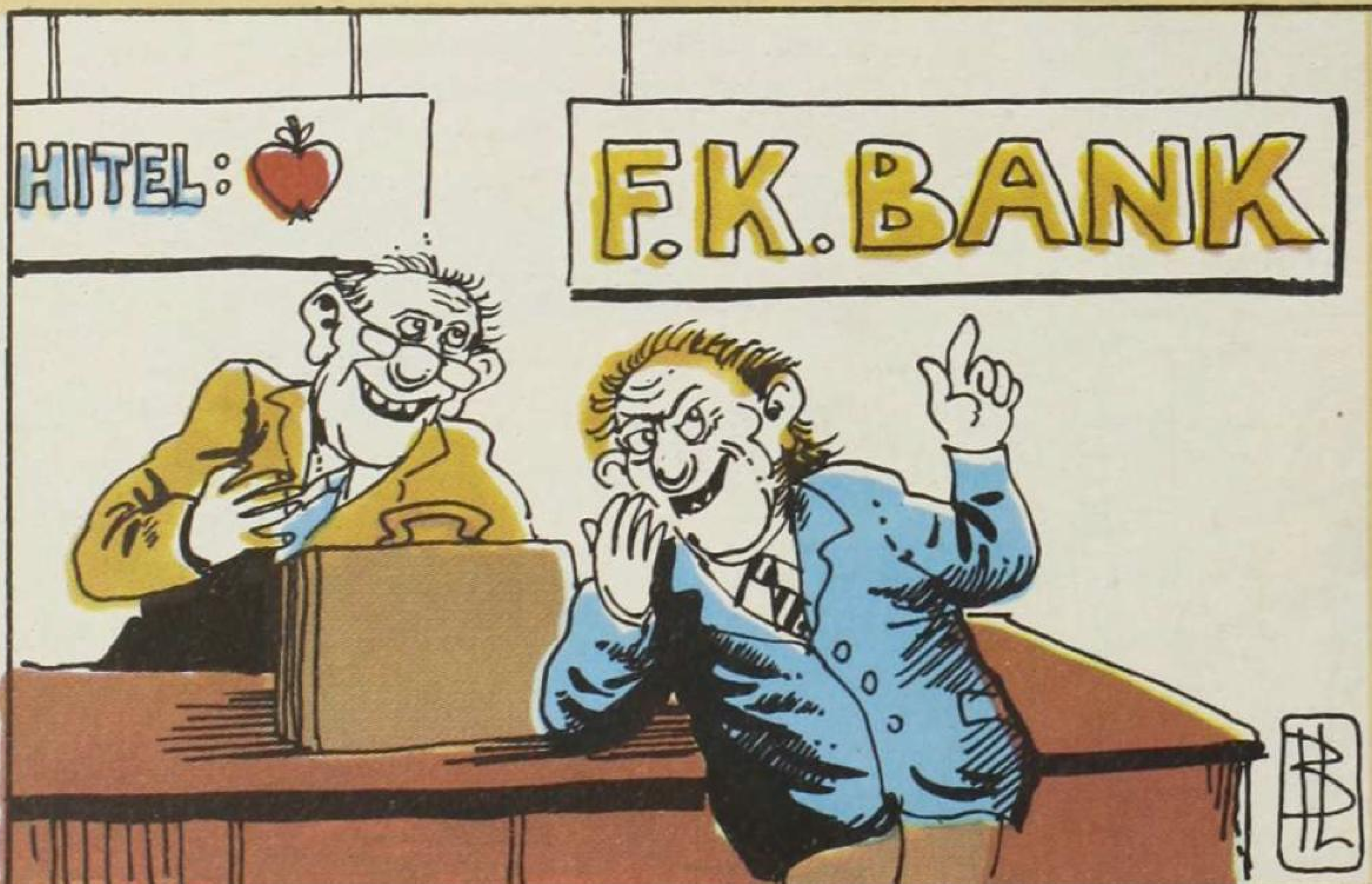
– Jenő!!! Itt az áll, hogy több mint kilencvenmillió a zsákmány. Azonnal ideadod amit dugipénznek tettél félre!!!

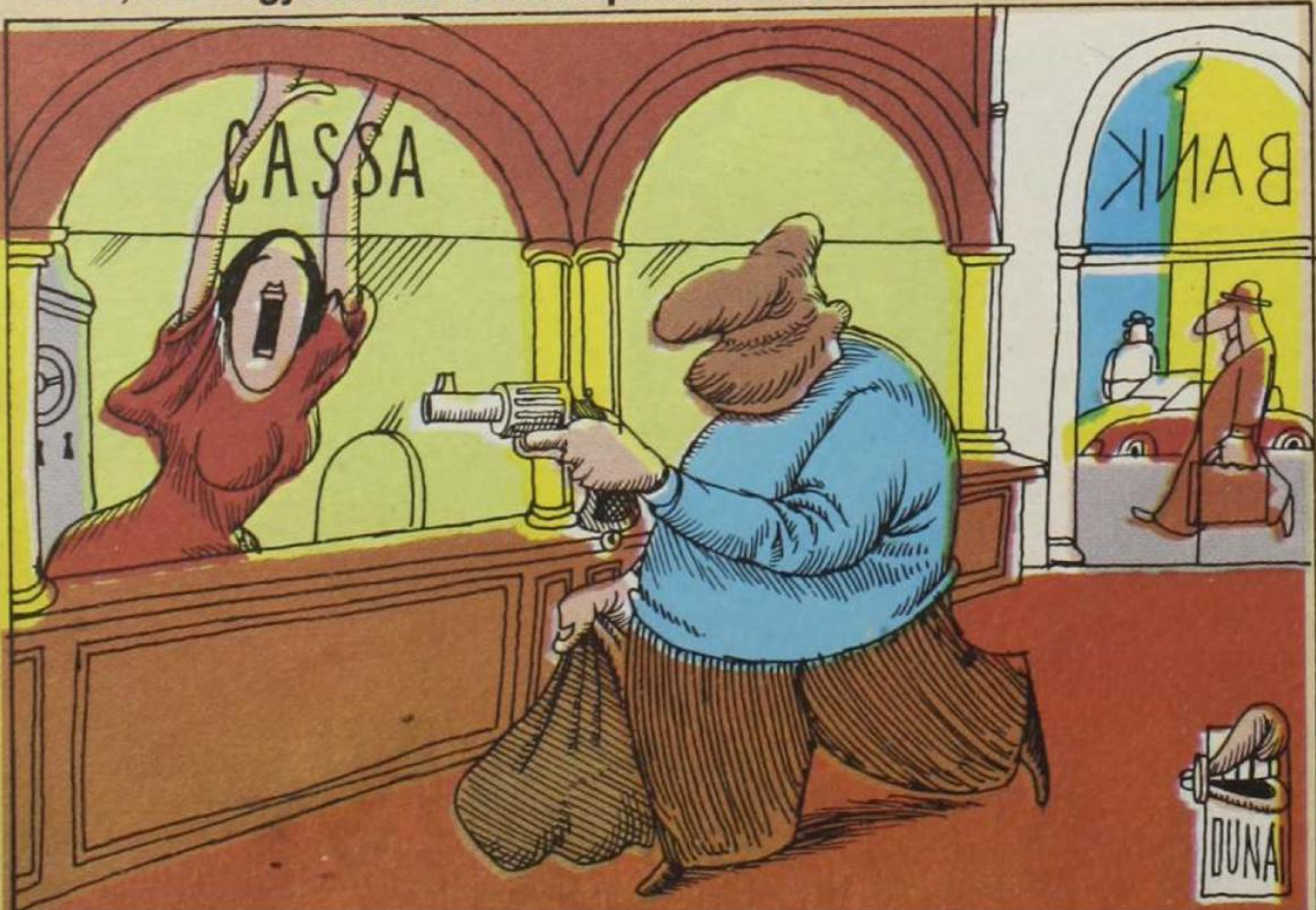
BANKRABLÁS

– Ahá, szóval biztonsági őrnek öltözünk és fegyvernek látszó bottal közlekedünk?

– Ez egy újabb bank?
– Nem, csak egyszerűen fizetésképtelen bank!

– Mit üvöltözik? Maga irigy!

FARKAS MÁRTON:

HANYAS VAGY?*

(Hangjáték)

(Játszódik egy teljesen hétköznapi börtöncellában, ahová éppen új elítéltet hoznak.)

Szereplők:
1000-ES, őshonos bennlakó
1001-ES, újdonsült elítélt

(Az 1001-es figuráját kezdő, esetleg beszédhibás, sőt néma művészre is kioszthatják, mivel szerepe a hangjátékban bejövetelével ki is merül, hacsak nem számítjuk ehhez mindvégig konstruktív, értelmes tekintettel párosuló hallgatását.)

1001-ES *(nyikorogva nyílik a cellaajtó, 1001-es be, az ajtó mögötte szintúgy)*

1000-ES Hanyas vagy? 1001-es? Akkor mi fél paragrafusokból is megértjük egymást. Mi ismerjük a dörgést, mi végigloptuk a történelmet. Honfoglaláskor mi loptuk ki a húst a nyereg alól, s élelem híján eleink nem vándorolhattak tovább, itt rekedtek a Kárpát-medencében. Így, ha a többiek nem is, mi aztán mindig élelmesek maradtunk. Mi nem ismerünk lehetetlent. Számunkra nem létezett nehéz idő. Nekünk a nehéz idők voltak a legkönnyebbek. Mi csak szükségből politizáltunk, hiszen rendszersemlegesek vagyunk. Mi loptunk kutybőrrel és betyárgúnyában, fosztogattunk kétfejű sassal és kokárdával, kereszttel és ötágú csillaggal. Azt mondod Csák Máté, azt mondom, Bors Máté. Azt mondod, Sobri Jóska, azt mondom, Ferenc Jóska. Azt mondod, ez a múlt, azt mondom, ez a jelen. Azt mondod, nevezzem meg, azt mondom, hülye vagy.

Hanyas vagy? 1001-es? Akkor mi fél ítéletekből is megértjük egymást, hiszen minket mindig elítéltek. Mi úgy loptuk meg a többieket, hogy a szívükbe is beloptuk magunkat. Azt mondod, kilenced, azt mondom, tized. Azt mondod, Mohács, azt mondom, harács. Azt mondod, beszolgáltatás, azt mondom, adóbevallás. Azt mondod, békekölcsön, azt mondom, mehetsz ma is a bankba.

Hanyas vagy? 1001-es? Akkor mi fél hamisításokból is megértjük egymást. Azt mondod, frankhamisítás, azt mondom, személyi kultusz. Azt mondod, népi demokrácia, azt mondom, vásárolj gázolajat. Azt mondod, hogy ez azért más, hiszen ez a maffia? Én azt mondom, nyugodj meg, holnap már te is nekik tejelsz...

(1001-es értelmesen hallgat, Nyugatról gazdasági vasfüggöny csörren)

---

* *Jobbik énem megjegyzése: rosszabbik énem sajna imád plagizálni. Nézzék el neki, emberek vagyunk, és nyugodtan bevallhatják maguknak, hogy önöcskéknek sem volt soha épkézláb saját gondolatuk. (Ha őszintén válaszoltak, érezni fogják, mennyivel könnyebb lett a lelkük.)*

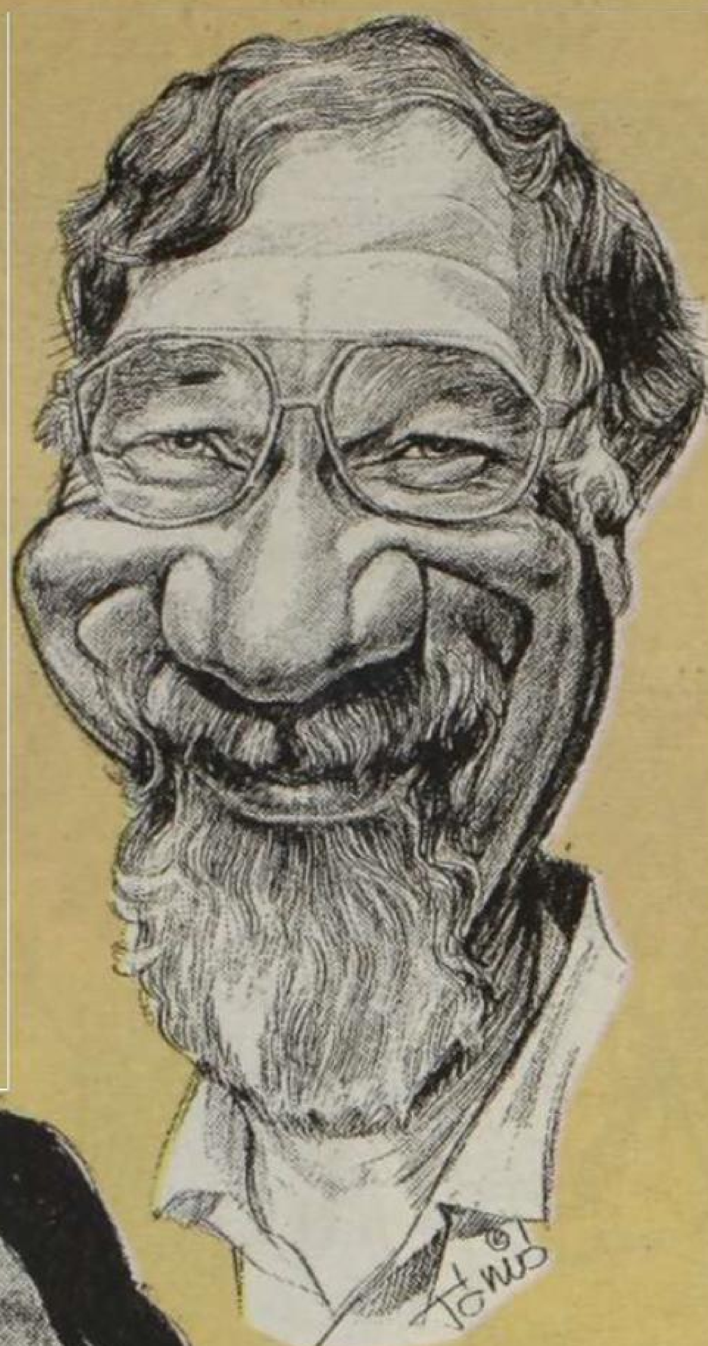
SIKERES RABLÁS UTÁN

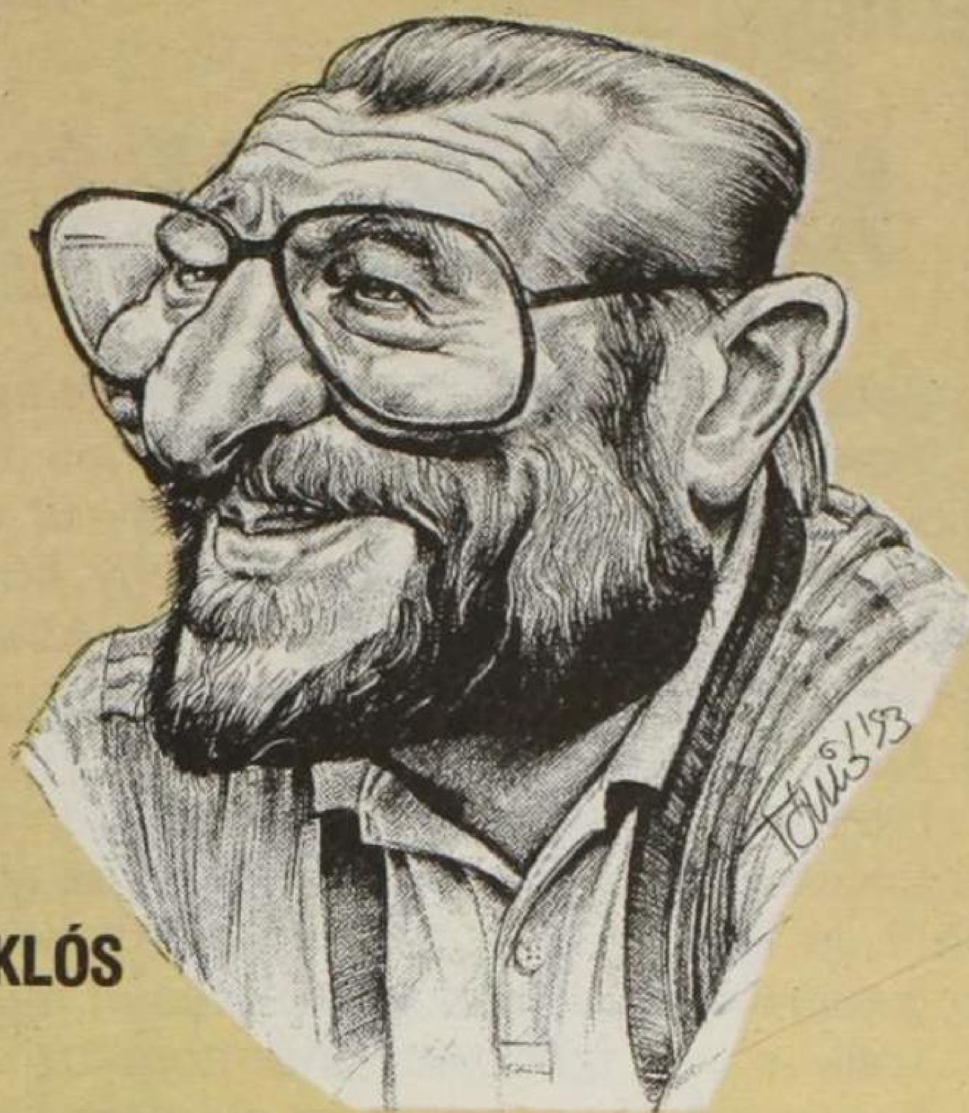
– Elegem van! Ez nem játszótér! Maga ma a harmadik kisnyugdíjas, aki szappanpisztollyal bankot rabol...

TÓNIÓ, a népszerű Uborka című politikai saláta sztárgrafikusa ezúttal öt ismert tévés-személyiséget tűzött ceruzahegyre.

Portrékarikatúráit szívesen adjuk közre a Ludas Matyi hasábjain, annál is inkább, mivel rajzai azt bizonyítják, hogy manapság a televízióban valaki szép lehet, de okos nem...

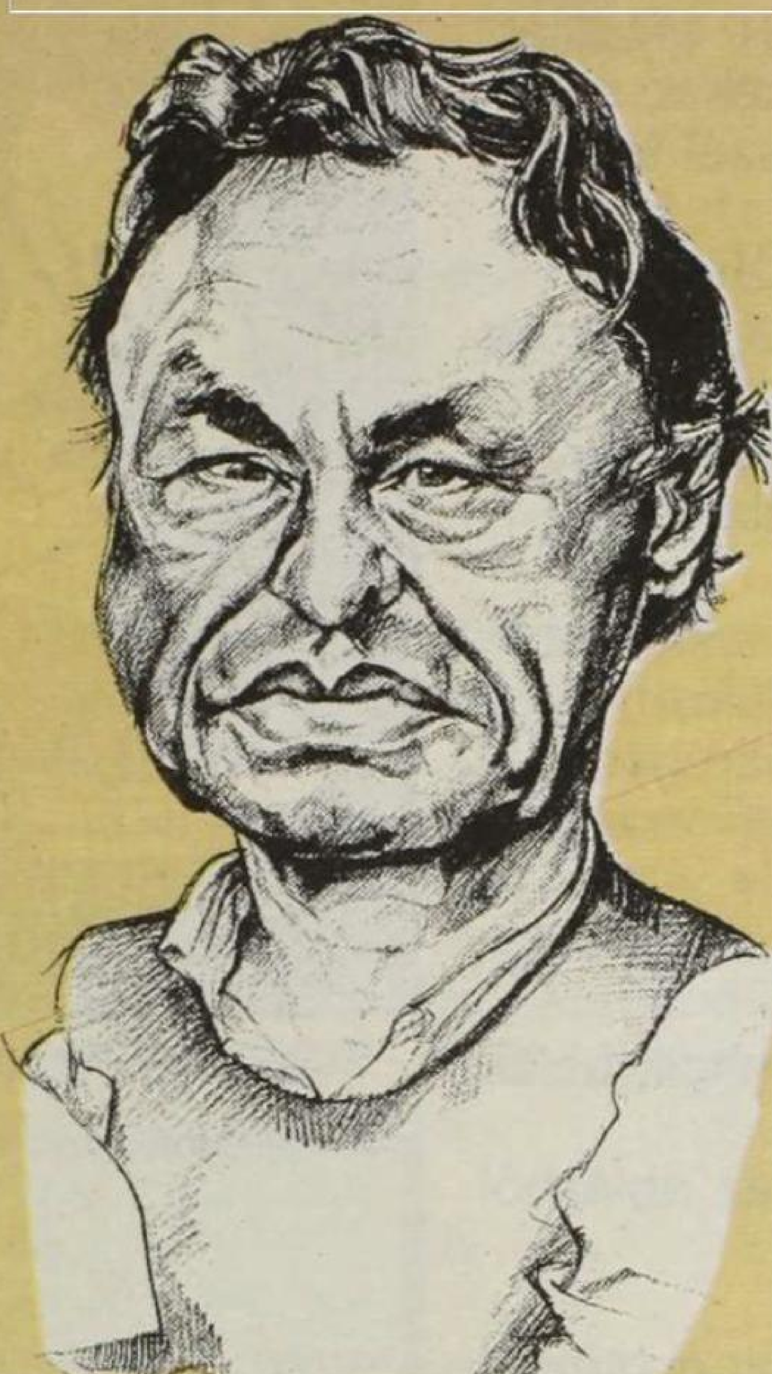
VÁGÓ ISTVÁN

GYŐRFFY MIKLÓS

FELEDY PÉTER

CHRUDINÁK ALAJOS

LIEBMANN KATALIN

GALAMBOS SZILVESZTER:

FANTASZTIKUS NOVELLÁK

FRONTÁTVONULÁS

Öt perccel kilenc óra előtt megérkezett Géza, az eladó, és felhúzta a rolót.

– Ma nehéz napunk lesz, Gézukám. Sokféle új áru érkezett.

Géza nem szólt semmit, reszkető kézzel rágyújtott egy cigarettára. Kettőt szippantott, aztán eldobta, hogy rögtön egy másik cigarettára gyújtson.

– Főnök úr, igazán nincs semmi okom, hogy ideges legyek. Talán megint ez a frontátvonulás... Majd elmúlik... Munka közben talán elfeledkezem róla...

A főnök barátságosan, de határozottan így szólt:

– Kedves Géza, ön ma ingerült, feldúlt. Ilyen lelkiállapotban nem foglalkozhat a vevőkkel. Esetleg goromba hangot használna, és megsértené, megbántaná őket. Nem kockáztathatjuk az üzletünk jó hírnevét. Most szépen veszi a kabátját, és sétára indul a budai hegyekbe. A jó levegő, a festői táj majd megnyugtatja.

Ezután a rolót visszahúzták. Az üzlet ajtajára egy tábla került. Nagy, kézzel írott betűkkel ez állt rajta:

AZ ELADÓ IDEGESSÉGE MIATT
MA A KISZOLGÁLÁS SZÜNETEL!

TOJÁS

A külvárosi varieté közönsége feszült figyelemmel kísérte a nagy produkciót. Arive Dercsi, a zseniális bűvész és illuzionista érces hangon bejelentette:

– Hölgyeim és uraim! Szíveskedjenek megvizsgálni a cilinderemet! Amint látják, teljesen üres. Az önök szeme láttára friss tyúktojásokat fogok elővarázsolni belőle. Muzik! – biccentett a zenekar felé. Halkan zsongott az érzelmes melódia, és Arive Dercsi fölényes mosollyal varázsolta elő a tojásokat a cilinderéből. Amikor egy hatalmas tál színültig telt tojással, a zenekar tust húzott, a bűvész elegáns meghajlással fogadta a tomboló tapsvihart. Azután a mágus lassan elindult az öltöző felé, ám az első sorból egy jól megtermett asszonyság eléje állt:

– Hogy adja darabját?

A bűvész megtorpant és udvariasan válaszolt:

– Asszonyom, ez nem eladó.

A nő izgatottan hadonászott:

– Ugyan már, önnek is jól jön egy kis mellékes. A piacon meg az üzletekben olyan apró tojásokat árulnak, mint a dió. Ön viszont nagyon szép, gusztusos tyúktojásokat varázsolt elő a cilinderéből. Szívesen adok darabjáért hat forint huszat.

– Szó sem lehet róla – tiltakozott a nagy illuzionista.

– Na jó... Átveszem darabját nyolc forintjával. De ez az utolsó szavam. Adja ide az árut, amíg meg nem gondolom! Hoci, itt a pénz.

A mester megtörten bólintott:

– Nem tudok ellenállni a kitűnő ajánlatnak. Parancsoljon 132 tojás, az annyi mint... Kassza 1056 forint. Köszönöm alássan. Kérem, ajánljon ismerőseinek. Nálam mindig friss, lámpázott árut kapnak. Legyen szerencsém máskor is!...

BERÉNYI OTTÓ:

ENNEK ELLENÉRE...

Sebészet? Kartonozó, harmadik ablak balra.

Egyedül állok az ablakon lévő kis lyuknál. Az ablakon túl, tőlem jobbra egy fehér köpenyes kislány ül egy kis asztalnál és telefonál. A vonal másik végén biztosan egy fiú, mert a kislány fel-felnyüszít, nevetgél, évődik. Nem tudom mit mondhat neki a srác, de a lány nagyon jól érzi magát, csak ketten vannak, megszűnt körülöttük a világ!

Állok a lyuknál.

Eltelik vagy nyolc perc, rám se néz, majd a jobb tenyerét váratlanul, automatikusan elém teszi, ballal a kagylót fogja – beszélget. Mit akarhat? Ja igen, igen a személyi igazolványom, meg azt a kéket, a kék biztosítási lapot. Beadom. Gépiesen maga mellé teszi, beszél tovább.

Telik az idő, mögöttem már sorakoznak.

Puhán megkocogtatom az ablakot: Kisasszony, legyen szíves!

– Jó, jó, majd hívlak... mikor... majd... szia, szia – feláll, a fiókhoz megy, keresi a kartont.

– Rosszul tette, hogy szólt neki – mondta a mögöttem álló hölgy –, várhatja míg felviszi a kartonját, és behívják.

Neki volt igaza.

Ülök a harmadik emeleten a sebészet előtt már két órája, a kartonom még sehol. Egy kis papírcsíkra rovom e sorokat bolha betűkkel, hogy ráférjen, és ülök. Hogy meddig? Lehet, hogy még egy kisregényt is meg tudnék írni addig amíg szólítanak, de nincs papírom, egy receptem sincs, aminek a hátuljára írhatnék. Azt is bent adják.

Kijött az ápolónő, egy idősebb hölgy hozzásiet: – Már három órája itt ülök!

– Volt lent a kartonozóban? Nem? Akkor földszint, harmadik ablak balra!

– Nem!!! Akkor inkább a halál! – nekilendült, és már az ablakból húzták vissza. Le akart ugrani.

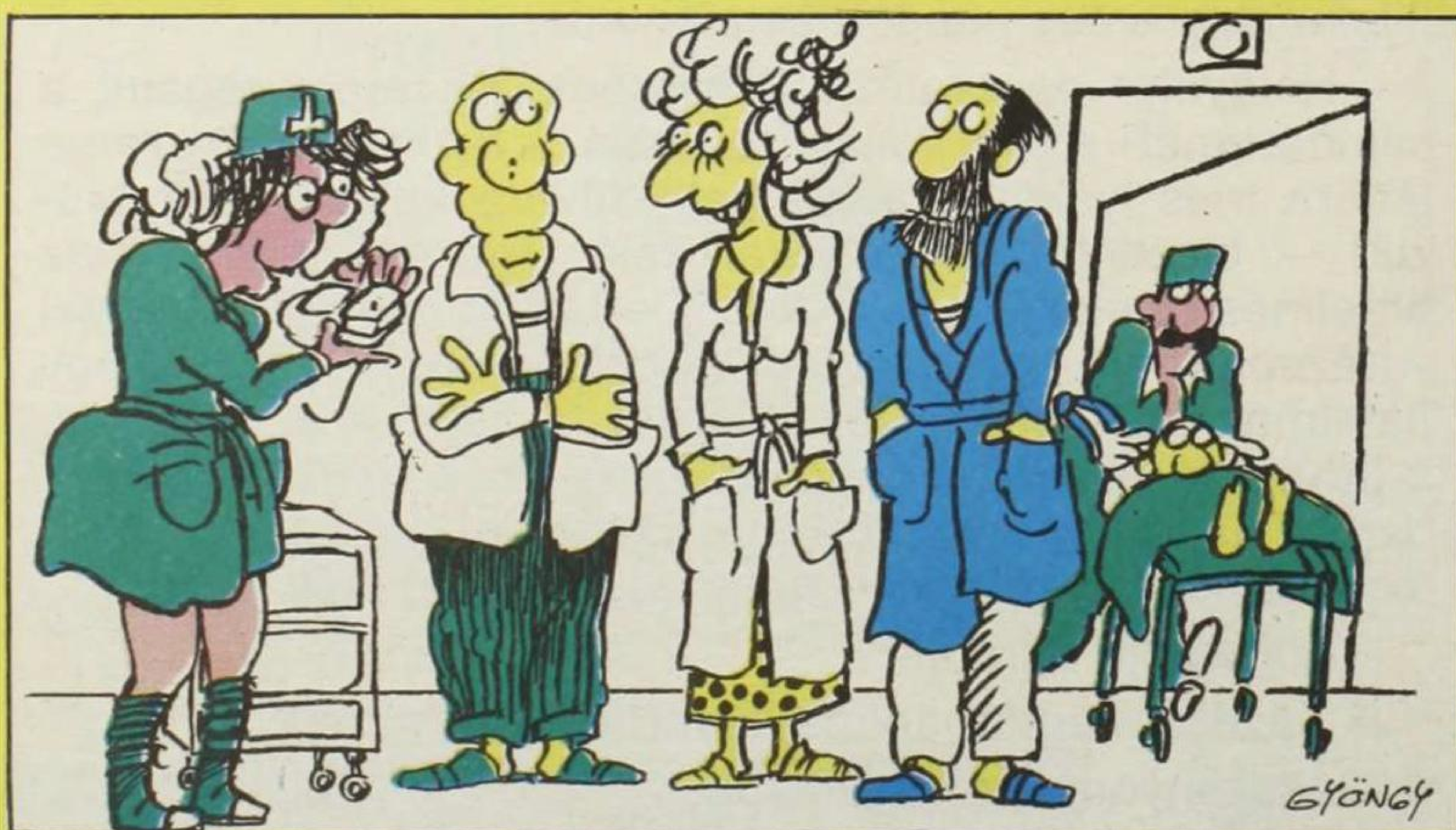
– Miért csinált ilyet?

– Oda nem megyek, ott mindig telefonálnak! – kapott egy nyugtatót az egyik várakozótól, és soron kívül behívták.

Közben biztos megérkezett a kartonom, mert behívtak. Kedvesen, türelmesen beszéltek hozzám, a doktornő kiszedte a sok lábbal, görcsösen kapaszkodó kullancsot, és minden jót kívánva utamra engedett.

Nincs bennem harag, nem szidok, nem okolok senkit, mert minden ami van magunk csináljuk – magunknak.

Eltelt egy fél nap, és nem is eseménytelenül. Le se merem írni, ennek ellenére jól éreztem magam.

– Nem akarok árulkodni, nővérke, de a Kovács úr tegnap is egyedül szopogatta el a közös fájdalomcsillapítónkat, és nem adta tovább...

– Ejnye no, Mariskám, megint szaggat a derekam, alighanem árfolyamesés lesz a tőzsdén!

GÁZFÜGGŐSÉG A KELETHEZ

– Vigyázzon magára, gázelvonási tünetek jelentkezhetnek!

– Virágok meg méhecskék? Ugyan, apa! Láttad volna mit művelt a múltkor az RTL-en a Cicciolina a kígyóval!

– Szerintem, uram, ön mesterséges lélegeztetés címén, legalább öt perce csak csókolgat!

RENDŐRÖK ÉS MINISZTEREK (1977/I.)

Hogy dolgozó népünk még az addiginál is mélyebben szívébe zárja a rendőröket, megkérték a rádiót, készítsünk a testületről egy kabarét. Nekiveselkedtünk Martonnal, Farkasházyval, Sinkóval: megszerkesztettük. A „Kék hang" nyilvános felvételén vagy négyszáz magas rangú rendőrtiszt ült a Belügyi Klub nézőterén. Legtöbbjük persze civilben, de hogy nem akárkik lehettek, abból gondoljuk, hogy amikor újabb és újabb vendégek érkeztek, akiket már nem volt hova leültetni, egy őrnagyot küldtek ki, hogy hozzon még székeket.

Ami a tartalmat illeti, nem bántunk kíméletesen az állománnyal. Az elhangzott rendőrviccek idézésétől tartózkodom, de az alaphang érzékeltetésére három villanást lemásolok interjúimból.

KAPOSY: Kalmár László, a Budapesti Rendőr-főkapitányság pártbizottságának első titkára. Mi a helyzet a munkahelyi demokrácia terén a rendőrséggel?

KALMÁR: A munkahelyi demokráciát nálunk miniszteri parancs írja elő.

KAPOSY: Dr. Bálint László, alezredes a főváros közrendvédelmi vezetője. Hol vannak a rendőrök, amikor kitör a verekedés a kocsmában?

DR. BÁLINT: Egy másik kocsmában.

KAPOSY: Dr. Makovetz István, a budapesti közlekedésrendészet vezetője. Mit vásárol a rendőrség a bírságolási pénzekből?

DR. MAKOVETZ: A járművezetők követelésére újabb szondákat.

ELŐVÁSÁRLÁSI JOG I.

– Az állam én vagyok. Hallom, eladó a telek...!

ELŐVÁSÁRLÁSI JOG II.

– Ez kimeríti a képmással és hangfelvétellel való visszaélés fogalmát!

•

Ebben az évben találtam ki az Umbulda sorozatot is. Dühített, hogy a merev szabályok miatt a társadalmi jószándék sokszor kivihetetlen, és reménykedtem, hogy sok hasznos umbuldát tudok majd fölfedezni, és elterjeszteni. Aztán rövidesen kiderült, hogy százszor több a káros, a közt szegényítő umbulda. Még inkább dühített, hogy nálunk ötszázezer ember palinak néz, becsap, zsarol ötmilliót.

Sokan kérdezték azóta, miképp bírtam rá „ügyfeleimet", hogy mikrofonba gyónják másnap is kamatozó praktikáikat. Ez nem ördöngős titok. Csak az újsághirdetések „Állást keres" rovatát kellett figyelnem. Aki el akar jönni a munkahelyéről, nem mindenkor több pénzt szeretne, esetleg sértődött is lehet. Csalódott. Dühös. Bosszúszomjas. Megkerestem hát az állást keresőket, és csakugyan sokan prüszköltek a régi helyükre, kollégáikra, riválisaikra. A többi már csak pszichológia kérdése volt, az első adás elhangzásáig. Utána már özönlöttek az árulkodó levelek.

Ön most azt kérdi: hogyhogy nem csaptak agyon azok, akiknek a trükkjeit megnehezítettem azáltal, hogy közismertté tettem? Nem mondom, a tíz adás utáni napokban, késői hazatérésemkor, valóban körülnéztem, nem várnak-e bosszúszomjas sofőrök, benzinkutasok, vagy pincérek fütykössel a sarkon – nos, ezt megúsztam orrbaverés nélkül. Melegem inkább akkor volt, amikor Sághy Vilmos belkereskedelmi miniszter kiabálva szólított fel, hogy nevezzem meg adatszolgáltatóimat. Az Építés- és Városfejlesztési Minisztérium sajtósa pedig a rádió elnökétől követelte adásaim leállítását, a miniszter, dr. Ábrahám Kálmán haragjára hivatkozva. (Amikor Ábrahámot visszakérdeztem, nem is tudott az egészről...)

•

Szilveszterkor újabb körinterjúk, csúcsvezetői szinten. A közös séma szerint az államférfiak a Rádiókabaré humoristáitól kérnek tanácsot megoldatlan gondjaikra. Egy mintadarab:

– Kedves Magyar Rádió! Nagy az én problémám: három fiam van, és mindegyiket fölvették az egyetemre. Most nem tudom eldönteni, hogy egész felvételi rendszerünk rossz-e vagy csak a követelmények alacsonyak?

Polinszky Károly
oktatási miniszter

A műsort – s benne ezt az önironikus ötletet – szombaton estefelé vettük fel a Csepeli Munkásotthonban. Hétfőn kora reggel telefont kapok: Polinszky sürgősen vár.

A miniszter háromszor is mentegetőzik, szemlátomást kínosan érzi magát. Arra kér, ne hangozzanak el az ő mondatai, mivel felettesei ezt nyomatékosan elrendelték. Indok: bizonyos emberekben az az érzés támadhatott volna, hogy ja, könnyű a miniszternek, őneki mind a három fiát fölvették. Bezzeg a mi gyerekeinkből egyet sem.

Hiába volt ez a vicc kormánypárti és konstruktív, hatásában a visszájára fordulhatott, ha egy ismeretlen valaki mögé gondol olyasfélét, ami nem is volt mögötte, de lehetett volna...

Ez a műsorperc magától értetődően kimaradt. Emelt fővel vigasztalódhattunk: nem a Rádiókabarét cenzúrázták meg, hanem a minisztert.

Sokért nem adnám viszont, ha fény derülne rá, ki lehetett, aki szombat este és hétfő hajnal között föllármázta a miniszter főnökét?

A rajzokat a Ludas Matyi 1977-es számaiból válogattuk.

VENDÉGVADÁSZ

A sajnálatos moszkvai eseményeket követően Borisz Jelcin a parlament, az Alkotmánybíróság és a moszkvai önkormányzat után ma hajnalban a Vörös térre húzódó ködöt is feloszlatta.

●

Az APEH szóvivője cáfolja azokat a híreszteléseket, hogy a 94-es adózásra vonatkozott volna Minarik György APEH-elnöknek egy szüreti bálon elhangzott kijelentése, miszerint száz forintnak ötven a fele.

●

Visszarendeződés történt Fürtösvárkonyon, miután a helybéli polgármester újra a régi helyére tolta dolgozószobájának íróasztalát.

WÉBER TAMÁS:

HÍREK

A Budapesti Rendőr-főkapitányság letartóztatta Szaltó Kázmér főhadnagyot, akit azzal gyanúsítanak, hogy a honvédségi üzemanyagbotrány alkalmával a tüzelőolajon kívül a feleségét is kénsavval szőkítette.

Mára virradóra, magyar idő szerint 5 óra 12 perckor Bajkonurból felbocsátották a Szojuz 26 űrhajót. A sikeres start után a tudósoknak mindössze az okoz egyelőre problémát, hogy miképpen küldjék az űrhajó után a kilövőállomás büféjében vodkázgató öt főnyi legénységet.

●

A főváros VIII. kerületének önkormányzata határozatot hozott a józsefvárosi kéjnegyed gyökeres megreformálására. Terveik szerint a közlekedési rend megváltoztatásával elérik, hogy a környék iskolái kikerüljenek a veszélyeztetett zónából. Így november 1-jétől a lányok megközelítése legrövidebben a József körút–Üllői út–Kecskemét–Debrecen–Tanganyika útvonal érintésével történhet.

OLVASÓINK ÍRJÁK

Tisztelt Szerkesztőség!

A Szuhay Balázs „Vezércikijében" föltett kérdésre (mit kezdene a tankkal, ha ön nyerné meg a Pesti Hírlap pályázatán?) egy nyárvégi várbéli sétám adta meg a feleletet.

Tehát, ha megnyerném a tankot, sarlót-kalapácsot kovácsoltatnék belőle, és odaszegezném a budavári 48-as honvédszobor talapzatára, hogy ne árválkodjék ott egymagában az *ötágú csillag!* Ráadásul eltakarná az egyre halványuló régi magyar címer helyét, mert isten őrizz!, hogy ilyesmivel ingereljük szomszédainkat – akik bennünket soha, a világért meg nem sértenének.

Ötletem közlésében nem, de egy kis honoráriumban reménykedem – a nyugdíjamhoz, melynek összegét ide sem merem írni, s amit 1986 őszén állapítottak meg. Viszont zokogva sajnál engem (is) az a Csehák Judit, aki akkoron volt ezen ügyeknek (is) minisztere.

Tisztelettel:
Érsek Lászlóné
(Gyöngyös)

Kedves Ludas!

Ha én nyerném meg a Pesti Hírlap pályázatának díját, a tankot természetesen csakis védelmi célokra használnám. Méghozzá vagyonvédelmi célokra. A T–34-essel védett lakótelepi lakásomat így biztosan messze elkerülnék a betörők.

Most azt kérdezed, kedves Ludas, hogyan vinném fel azt a monstrumot a hatodik emeletre? Ugyan… Én kérdezem tőled: vajon belefér-e az én 52 m²-es kacsalábon forgó csodám abba a tankba?

Üdvözlettel:
Kardos Zoltán
(Miskolc)

Keresnek:
Magyar–német, német–magyar (közepes) szótárt, Ludas Matyi és Füles évkönyveket, kisautót, kisvonatot, elektromos mákdarálót, a Ludas Matyi példányait (1970–1980-ig), golyós számológépet, táskaírógépet, faliszőnyeget, paplant, plédet, LEGO-t, lovas posztert, falipolcot, játékbabakocsit.

Kínálnak:
Werhovina segédmotort motor nélkül, szobai hintát, autó csomagtartót, csecsemőmérleget, koronaszivattyút, vérnyomásmérőt, villanyvasalót, síbakancsokat (39–42-es méretben), női ruhaneműt közepes termetre, kombinált kisszekrényt, ágyat, négy db széket, villanymotort (220/180 W-os), téli-nyári gyermekholmit, szépirodalmi és egyéb könyveket, Ludas Matyi, Ludas Magazin, Film-Színház című lapokat (1960-tól).

●

Az ajánlatokat, kívánságokat továbbra is levélben kérjük pontos címmel, ha van telefonszámmal. A közhírré tétetett holmik után munkanapokon 9–12 óra között, a 118-8411 telefonszámon, a 98-as melléken, vagy levélben, a szerkesztőség címén lehet érdeklődni.

LUDAS MATYI

A MAGYAR HUMOR HETILAPJA

Főszerkesztő:
SZUHAY BALÁZS

Főszerkesztő-helyettes:
WALTER BÉLA

Művészeti szerkesztők:
DLUHOPOLSZKY LÁSZLÓ
RAU TIBOR

Főmunkatárs:
BODNÁR GYULA

Tervezőszerkesztő:
DUKAY BARNA

...zerkesztőség: 1977 Budapest VIII., Gyulai ...ál u. 14. Telefon: 118-8411. Kiadja a ...írlapkiadó Vállalat, Budapest VIII., Blaha ...Lujza tér 3. Telefon: 138-2399, 138-4300

Felelős kiadó:
HORTI JÓZSEF
vezérigazgató

...őfizetésben terjeszti a Magyar Posta, árusí...ban megvásárolható az alábbi terjesztők ...lapárusainál: Magyar Posta, Extra-Hír Kft., ...dapest-Press Kft., R-Press Hírlap- és ...önyvterjesztő Kft., Új Passz Kft., Medvecz ...: Társa Kft., Bohus Kálmán magánvállalkozó, Zuna László magánvállalkozó.

...lőfizetési díj negyedévre 327 Ft, ...fél évre 654 Ft, egy évre 1308 Ft.

...irdetésfelvétel: Hírlapkiadó Vállalat hirdeté... osztály. Telefon: 138-4669, 138-4707, 138-4456. Telefax: 138-3331

Készült a Zrínyi Nyomdában, Budapest
93.2308/43-66-22
rotációs eljárással

Felelős vezető:
GRASSELLY ISTVÁN
vezérigazgató

HU ISSN 0134-0611

...punk előfizethető a KULTÚRA Külkereskedel... Vállalatnál (H-1389 Bp., P.O.B. 149.), vagy ... Magyar Hitelbanknál (H-1133 Bp.) vezetett ...02-10995 számú számláján vagy külföldi partne...inél:

...sztrália: G. Menczer, P.O.Box 219. Wantima ...outh 3152 Vic. **Belgium:** „Du Monde Entier" S.A., ...62 Rue du Midi, B–1000 Bruxelles. **...razília:** Livraria D. Landy Ltda. Rua 7 de Abril 252 ...000 São Paulo. **Dánia:** Munksgaard, 35 Norre ...gade, 1016 Copenhagen. **Egyesült Államok:** ...enter of Hungarian Literature, 4418. 16th Avenue, ...ooklyn, N.Y. 11204; EBSCO, Industries Inc. P.O.Box ...943, Birmingham, Ala. 35201 Framo Publishing, ...61 West Diversey Parkway Room 19, Chicago, ...11.6014; Püski-Corvin, 251 E. 82 Street, New York ...Y. 10028. **Finnország:** Akateeminen Kirjakauppa, ...eskuskatu 1, SF 00100 Helsinki 10. **Franciaor...ág:** Societé Balaton, 5015 Paris. Bld. Pasteur. **...ollandia:** Fason Europe B.V. Pstbus 1967, 1000 ...) Amsterdam. **Izrael:** Hadash, P.O.B. 26116, ...2160 Tel-Aviv; Gondos Sándor P.O.B. 44513, ...1333 Haifa, Lepac, 15. Ramban Str. Tel-Aviv Breuer ...ne Ltd. Hungarian Cultural and Business Center ...l-Aviv; Hungarian Culture and Business Center, ...lenby St. 38., P.O.B. 26439; Tel-Aviv, 652116. **...pán:** Nauka Ltd. 2-30-19 Minami-Ikebukuro, ...shimaku, Tokyo 171. **Jugoszlávia:** Forum, Vojvo... Misica broj 1., 21000 Novi Sad. **Kanada:** ...annonia Books, P.O.B. 1017, Postal Station „B" 6, ...oronto Ont. M5T 2T8; Hungarian Ikka and Travel ...ervice, 1208 Granville Street Vancouver, B.C. V6Z ...M4; Culture Hongroise, Mme Vera Cencze, 6958 ...ilderton Ave, Montreal Que. H3S 2M5. **Nagy...ritannia:** Hungarian Book Agency, Mrs. Klara ...dams, 87 Sewardstone Road, London E2 9HN; ...ollet s Holdings Ltd., Denington Estate, Wellingbo...ugh, Northants, NN8 2QT. **Németország:** Kubo ...nd Sagner, Postfach 340108, 8000 München 34; ... und S. Katko Musica Hungarica Rümannstrasse ... 8000 München 40; Zeitungsvertrieb Gebrüder ...etermann GMBH und Co Kg, Kurfürstenstr. 111. D ...000 Berlin 30; Translibris Zeitshriften und Buchvert...eb GMBH Moltkestr. 80. D–5000 Köln 1. **Norvégia:** ...arversen Info-Center, P.O.B. 6125 Etterstadt, 0602 ...slo 6. **Svájc:** Magda Szerday, Teichweg 16. 4142 ...ünchenstein. **Svédország:** Esselte Tidskrifts...entralen, P.O.B. 638. S–10128 Stockholm, Wen...ergren Williams AB, Box 30004, S–10425 Stock...olm; BTJ Bibliotekstjanst AB. Box 200, S–221 CO ...und. **Venezuela:** Weiss y Asociados, AV. Urdaneta, ...arras a Verces, Edif, Torre Alfa 7 piso Caracas.

Volt egy kedves, tehetséges, öreg színész, akinek pályáját az törte ketté, hogy igencsak szeretett a pohár fenekére nézni. Ezért is hallgatjuk el a nevét. Egyszer Szilvay professzort játszotta a Liliomfiban, a Faluszínház keszthelyi előadásán. Pityókásan belépett a színpadra, előretántorgott a súgólyukhoz, és fennhangon megkérdezte:

– ... ? (A kérdést a rejtvény fősoraiban idézzük).

A helyes megfejtők közül tízen a Lakitelek Alapítvány könyvjutalmát kapják: magyar írók dedikált műveit kb. 400-500 Ft értékben. A kisorsolt szerencsések a könyveket postán kapják meg.

Címünk: Ludas Matyi, Budapest 1977

Beküldési határidő: november 2.

ÁLMOS VEZÉR ANYJA | KÖZSÉG TAMÁSI MELLETT | HINTŐPOR | MINDEN ABLAK RÉSZE! | ÖNZETLEN | A KÉRDÉS ELSŐ RÉSZE | U | VERNE HŐSE | LAKKOK ANYAGA | NÉMET ZENESZERZŐ (WERNER) | NÉMET MÁRKA | ...AXIÁLIS | EINSTEINIUM ÉS BÓR | SVÉD AUTÓJEL | TÖVIS TEHETI | NŐI RUHADARAB | ...ELIOT | TIZENKÉT HÓNAPOS | A KÉRDÉS BEFEJEZŐ RÉSZE | HEVES MEGYE SZÉKHELYE | KEMPINGBEN GYAKORI | RÉGEN ÉLT ROKON | KÖZSÉG A DRÁVA MENTÉN | BEC. NŐI NÉV | FUTVA TÁVOZIK | KERET, KÖRNYEZET | ? | ITAL LEHET | NEVADAI VÁROS | TEGNAP, ..., HOLNAP (FILMC.) | GYORS FUTÁSÚ KUTYA | FÉNYKÉP VAGY BÉLYEGTARTÓ | ...-DÁB | DIAGONÁLIS | DOROGI HEGY | ANGOL KÖLTŐ V. | RÓMAI ÖTVENEGYES | CÁR BETŰI KEVERVE | ÉNEKLŐ SZÓCSKA | PRINCÍPIUM | PARÁNY RÉSZE! | ... SUTA | ORIENTALISTA VOLT (AURÉL) | AMPER | KÖZSÉG KOMÁROMNÁL | SZITA | DIADALOK | ÉDES MÁRTÁS | VÍZI TÜNDÉREK | MEGFIGYELI | ALE BETŰI | HETÉS RÉSZE! | ...MODE (DIVAT SZERINT) | OLTALMAZ | CSODÁLKOZÁS | OXIGÉN | BPESTI PÁLYAUDVAR | ...FAJD | VAS M. MŰEMLÉK | SZIGET AZ ÍR-TENGERBEN | MŰSORSUGÁRZÁS | HAL | AKTÁBAN VAN! | AZ EGYIK SZÜLŐ | KISS ... KATE! | JÓMAGAD | NESZTELENÜL HALAD | ÁRAMKÖZVETÍTŐ | KARÓRA EGYN.B. | AKÁCDARAB! | HIVATKOZÓ | IZOMBAN REJLIK | MEDRESZE RÉSZE! | IDEGEN ANNA | JEGYZETEL | BÚTOR LEHET | ANGOL NÉVELŐ | GÖNGYÖLEGSÚLY | RÓMAI ÖTVENES | LAMARTINE VERSE | A FEJÉRE ZUHAN | S | ? | ... MEDIAS RES

A 40. számban megjelent rejtvényünk helyes megfejtése:

„Az emberekben nagyon sokszor csalódtam, a kutyákban még soha."

Dedikált könyvet nyertek:

Nagy Erzsébet, 8360 Keszthely
Vadon Tiborné, 4567 Gemzse
Hajsrekker Ákos, 4465 Rakamaz
Buzi László, 6600 Szentes
Krutilla Lászlóné, 4461 Nyírtelek
Nagy Jenő, 2170 Aszód
Szeli Sándorné, 1181 Budapest
Gál Brigitta, 2500 Esztergom
Szabó Károly, 6000 Kecskemét
Kovács Ferencné, 3300 Eger

A nyereményeket a Lakitelek Alapítvány küldi el címükre!

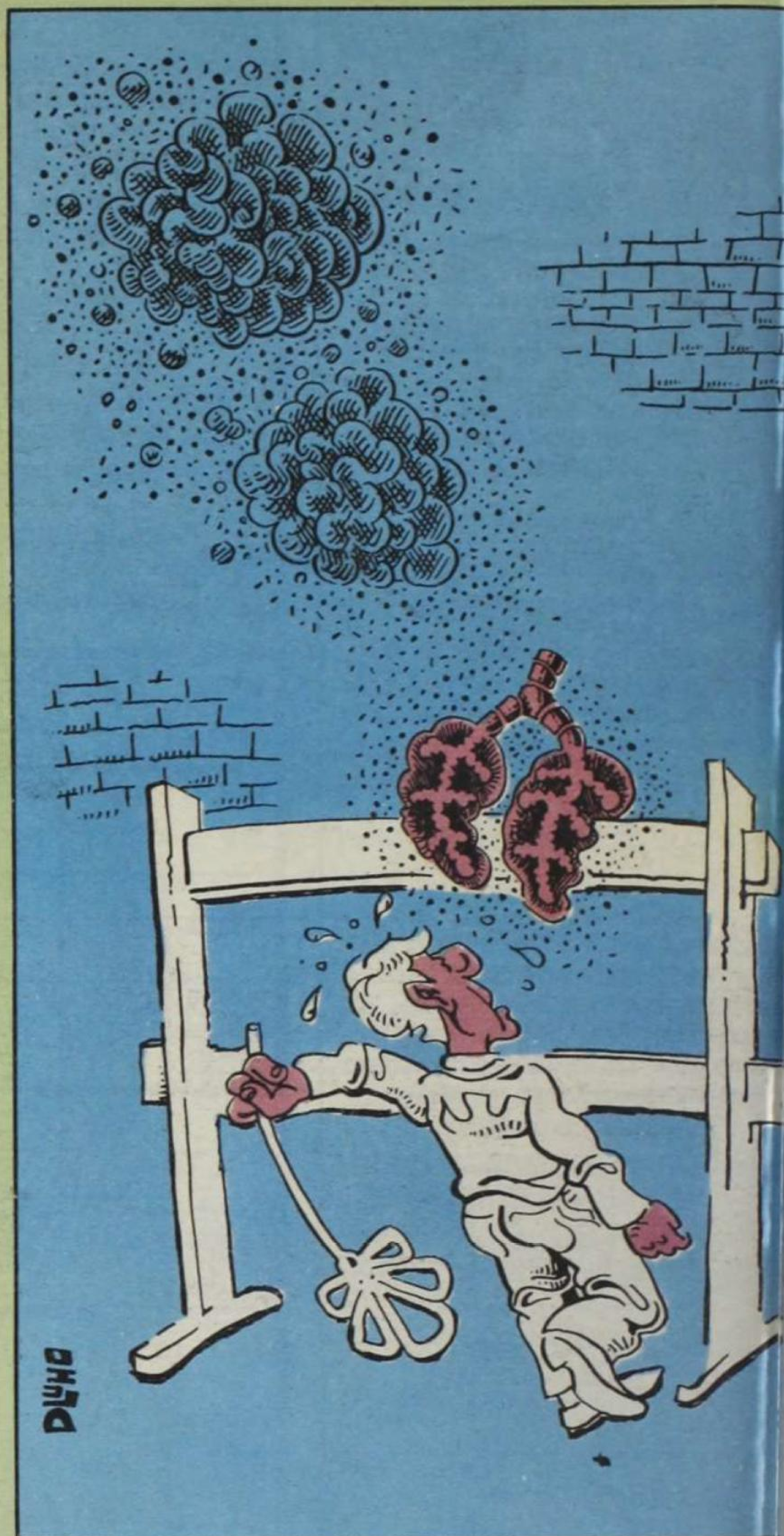

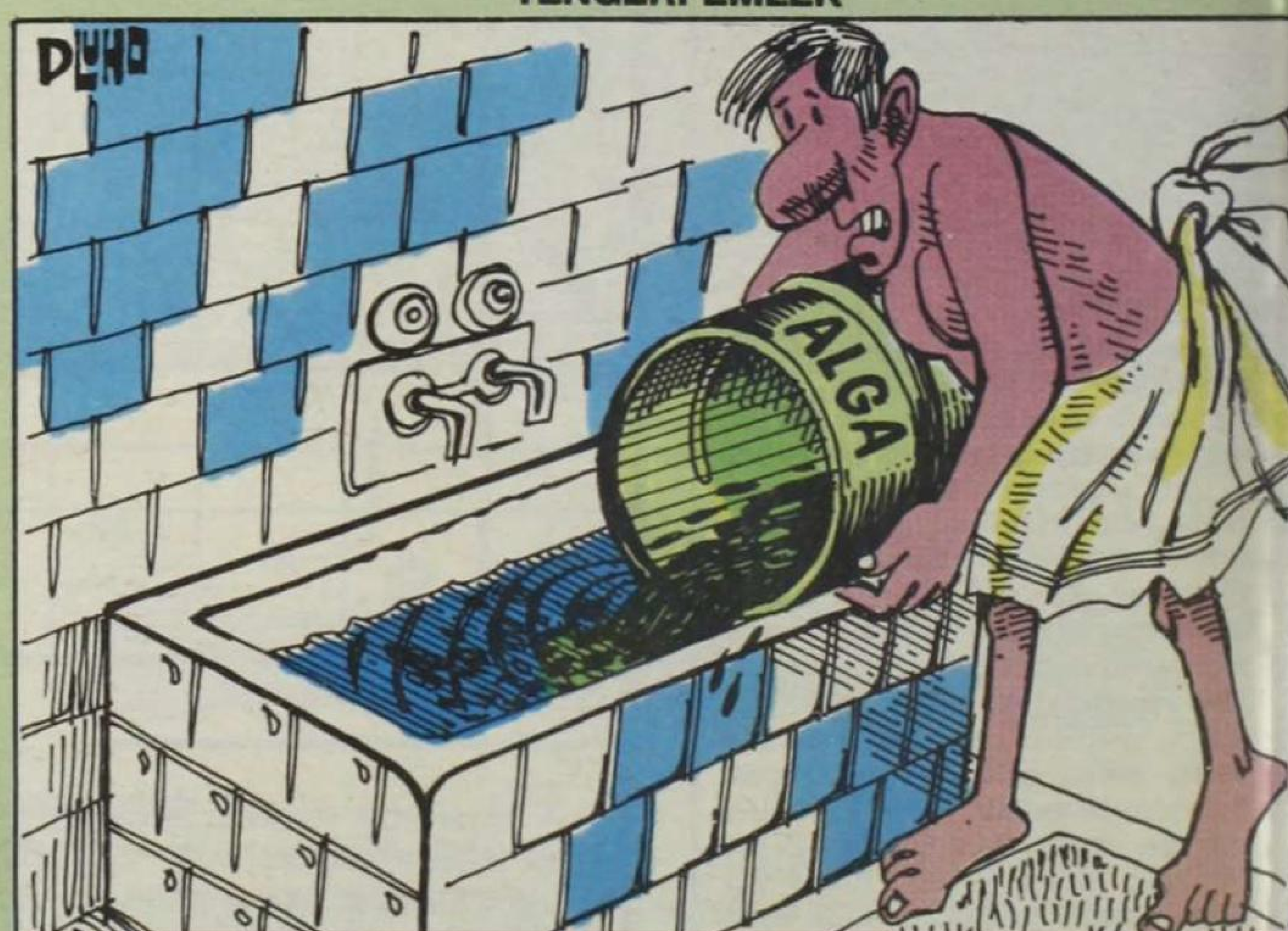
DLUHOPOLSZKY LÁSZLÓNAK

a budapesti Hunyadi Klubban rendezett önálló kiállításán Szommer Ferenc, a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium kabinetfőnöke nyújtotta át azt az elismerő oklevelet, amellyel karikaturistánknak a honi környezetvédelem népszerűsítése érdekében kifejtett két évtizedes munkáját jutalmazták.
Kedves Dluho, szívből gratulálunk!

TENGERI EMLÉK

– Ez emlékeztet legjobban a tengerre!

